

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: IX. kerület, Üllői-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földmívelésszövetség.)
Telefon: Automata 978-73.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 8.
Telefon: Automata 463-09.

FŐSZERKESZTŐ:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt.
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 32. szám.

Vasárnap, augusztus 11.

A műtrágyázás kiskatéja.

**Tudnivalók a műtrágyafajtákról, a műtrágyák helyes alkalmazásáról, a
műtrágyák jövedelmezőségéről, a műtrágyavásárlás helyes módjáról.**

Az elmúlt két esztendőben a földmívelésügyi minisz-
térium versenytermelési programjának legjelentősebb
része a *műtrágyaakció* volt, melynek keretében a gazdák
a mezőgazdasági üzemnek megfelelően *egy évi hitelbe ka-
matmentesen*, illetve *félkamatmentesen kapták a mű-
trágyát*.

Mivel az alacsony árak mellett jövedelmező gabona-
termelés csak műtrágyával lehetséges, a miniszter ur el-
határozta, hogy ezidén *ismét lehetővé teszi a gazdáknak
a műtrágya kedvezményes beszerzését*. A rendelet még
nem jelent ugyan meg, azonban a gazdák már most is
rendelhetnek műtrágyát. *Kedvezményben részesülnek*

*ugyanis akkor is, ha a rendelet megjelenése előtt szállít-
tatják le a műtrágyát.*

Milyen műtrágyát használjon a gazda?

E kérdés még a tanult gazdáknak is gondot okozhat, mert
az ipar garmadával ontja a piacra a műtrágyaféleségeket,
ezeknek legnagyobb része azonban rövid idő múlva, mivel be-
nem válik, ismét eltűnik a piacról. A hazánkban forgalomban
levő műtrágyák közül négy-öt felel meg legjobban hazai vi-
szonyainknak.

Mint ismeretes, a műtrágyákat hatóanyaguk szerint három
csoportba oszthatjuk:

Az első a *foszfor-savtartalmú műtrágyák csoportja*. Fosz-
forsavuk vagy oldódik vízben, vagy csak gyenge savakban. Az

A Faluszövetség női osztályának leánytagjai Pusztamonostoron.

utóbbiak hatása lassu, a vízben oldódóké gyors. Hazai sajátos viszonyaink (szárazság, a növények aránylag rövid tenyész-ideje stb.) a gyorsan ható foszforosavos műtrágyák alkalmazását követelik, melyeknek foszforosava már a talaj legkisebb nedvességtartalmában is feloldódik és a növényeknek rögtön rendelkezésre áll. Ilyen gyors hatású műtrágya a foszforosavos műtrágyák közül csak a: *szuperfoszfát*.

Csak a szuperfoszfát foszforosava oldódik a vízben.

Hogy tényleg a szuperfoszfát a magyar föld műtrágyája, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a hazai öszműtrágyafogyasztásnak közel 90 százaléka esik a szuperfoszfátra: a foszforosavtartalmu műtrágyából pedig közel 96 százalék és csak 4 százalék volt a lassan ható foszforosavos műtrágyák aránya.

Mivel talajaink több, mint 90 százaléka foszforban szegény, továbbá főterményeink, a szemesek szemképződésükhöz sok foszforosavat igényelnek, ezért minden haladó gazda elsősorban az olcsó szuperfoszfátot használja és *szuperfoszfát mellett* csak akkor használ drágább káli és nitrogén műtrágyát is, ha a talaj, illetve a növény ezt megkívánja. A *szuperfoszfát a legolcsóbb műtrágya*, a legrosszabb viszonyok közt levő gazda is könnyen vásárolhatja, különösen, ha igénybe veszi a földművelésügyi minisztérium nyújtotta kedvezményeket. Nem volna szabad, hogy hazánkban gabona szuperfoszfát nélkül teremjen.

A *káli műtrágyák* közül könnyű a választás, mert hazánkban mondhatni kizárólag a 40 százalékos kálisót alkalmazzák. Ebben a formában látja el a gazda a legolcsóbban növényeit kálival ott, ahol káli külön adagolásra szükség van, tehát homekon, tőzegtalajon.

Már nehezebb a feladat, ha a *nitrogén műtrágyák* közt kell választani, mert egyszerűt a nitrogéntrágyák drágák, a jóvelmezőségre különös tekintettel kell lennünk tehát a kiválasztásnál, másrészt a hazánkban bevált háromféle nitrogénműtrágya mind igen jó, amellet azonban különleges tulajdonságaik is vannak.

A *chilesalétrom* és a *mészsalétrom* gyors hatású, leginkább felültrágyázásra szokták használni. Sortrágyázásra pedig jóformán csak a chilesalétrom jön tekintetbe, a *mészsalétrom nem*. A *kénsavas ammóniák* lassu hatású műtrágya, mészszegény talajra azonban nem való, míg a *mésznitrogén* éppen a mészben szegény talaj műtrágyája. Mindkettőt akkor alkalmazzuk, ha a növényeket az egész tenyészeti időre akarjuk előltni nitrogénnel, vagyis ha a talaj nitrogénben szegény, már régen kapott istállótrágyát. De sohasem szabad nálunk nitrogénműtrágyát magában adni, mindig foszforosavos műtrágyával együtt alkalmazzuk, de legelőször nem egyidőben. A nitrogénműtrágyák megválasztásánál fentiekben kívül elsősorban az ár a döntő, mert magas áruk nem egyszer a jóvelmezőséget kockáztathatja.

Hogy hol milyen műtrágyát használjunk, legbiztosabban műtrágyázási kísérlettel állapíthatjuk meg.

A műtrágyák helyes alkalmazása.

Ha már kiválasztottuk azt a műtrágyát, illetve azokat a műtrágyákat, amelyekre talajunknak és növényeinknek szüksége van, nagy termést csak akkor várhatunk, ha helyesen alkalmazzuk azokat.

Az *elszórás ideje* lényeges pontja a jóvelmezős műtrágyázásnak. Általában a lassan ható műtrágyákat minél korábban, a gyorsan hatókat később szórjuk el. Mégis a szuperfoszfátot tavaszal alá is lehetöleg még az ősszel, legkésőbbben kora tavasszal szórjuk el. Közvetlen vetés előtt adva a szuperfoszfátot a tavaszal alá, gyakran száraz tavaszunkkor, könnyen lehetséges, hogy még a vízben könnyen oldódó szuperfoszfát sem tud úgy hatni, mintha még ősszel, vagy kora tavasszal szórtuk volna el. A kálisót közvetlen vetés előtt is adhatjuk a szuperfoszfáttal, vagy a nitrogéntrágyákkal együtt. A lassan ható nitrogéntrágyákat a vetés előtt szórjuk el, a mésztartalmu nitrogén-műtrágyákat azonban legalább 12—14 nappal a vetés, illetve ültetés előtt kell elszórni, nehogy a vetőmagot, a csírárt megmarják, csíráképességét tönkretegyék. Ugyanezen okból mésznitrogént sorba nem szabad adni. A felültrágyázás idejét természetesen a növény állapítja meg. Chilesalétrommal például a rosszul telet ősziekét kora tavaszkor trágyázzuk meg. A chile- és mészsalétromot két-háromszorra, kisebb adagokban adjuk, mert a salétrom a talajból könnyen kimosódik.

A kiszórás idejét különben összhangba kell hozni a talajműveléssel, hogy a műtrágyák alátakarása mindig valamely amugyis esedékes talajműveléssel együtt legyen elvégezhető. Ősszel a keverő-, a vetőszántás előtt szórjuk el a

műtrágyákat és a szántással dolgozzuk be a talajba. Tavaszal alá az őszi mélyszántás, tavasszal a tárcsázás, fogasolás előtt lesz a legmegfelelőbb időpontja a műtrágyázásnak; réten, legelőn, lucernáson szintén a tavaszal fogasolás előtt szórjuk el a műtrágyát. Szőlőben, kertben könnyen választhatunk oly időpontot, hogy a műtrágyázást rögtön kapálás kövessse. Szőlőben különben a fedést és a nyitást kapcsolhatjuk össze célszerűen a műtrágyázással.

Az elszórás végezhetjük kézzel vagy géppel. A kézzel való elszórás egyszerű, akár a kézzel való vetés, a maró hatású mésznitrogén elszórásánál azonban célszerű a kezét zsiradékkal bekenni, vagy műtrágyakesztyűt felhuzni; a szemet szemüveggel, a szájat kendővel védhetjük. A szórva vetőgéppel, természetesen, sokkal egyenletesebben, sokkal gyorsabban dolgozunk, beszerzési költsége nem nagy. Drágább már a műtrágyaszórával kombinált vetőgép, mely sorba trágyáz. Répaféléknél a legjobb trágyázási mód a sorba való trágyázás.

A műtrágya alátakarásának mélysége 5—15 centiméter legyen, az illető talajmunka szerint. Kötött, tevéketlen talajon, száraz viszonyok között, mélyebbre kell a műtrágyákat a talajba keverni, mint laza, tevékeny talajon és nedves vidéken.

Fontos tudnunk, hogy nem minden műtrágyát keverhetünk össze egymással.

A *szuperfoszfát* elszórása előtt összekeverhető kálisóval, chilesalétrommal, kénsavas ammóniákkal, istállótrágyával. Nem keverhető össze mésznitrogénnel, mészsalétrommal, mészszel.

Ha szuperfoszfátot és mésznitrogént (vagy meszet) együtt akarunk alkalmazni, akkor előbb a mésznitrogént szórjuk el s keverjük a talajba s csak 8—14 nappal utána szórjuk el a szuperfoszfátot. A kálisót akár a szuperfoszfáttal, akár a mésznitrogénnel együtt juttathatjuk a talajba.

A helytelen összekeverés már sokszor volt az oka annak, hogy a műtrágya nem tudott jól hatni. De más oka is lehet annak, ha a műtrágyával a gazda nem éri el a várható eredményt. Leggyakoribb hiba, hogy későn rendelve a műtrágyát, az elkésve jut a talajba s a növényzet már nem tudja teljesen kihasználni. De ép oly hiba, ha a műtrágyát állni hagyjuk, nedves kamrában, pincében, ahol az összecsomósodik, elszórásra alkalmatlan lesz. A műtrágyákat mindig teljesen száraz helyen kell tárolni.

Nem várhatunk nagy eredményt a műtrágyáktól akkor sem, ha a többi termelési tényező nincs avval összhangban. Ha rossz a talajmunka, ha rossz és kevés a vetőmag, akkor hiába adunk sok műtrágyát, nem találjuk meg számításunkat.

Jó eredményt akkor sem érhetünk el, ha kevés műtrágyát szórunk el. Egy kat. holdra legelőbb 120—150 kg. szuperfoszfátot, homokon esetleg 40—80 kg. 40 százalékos kálisót, továbbá szükség szerint 40—100 kg. kénsavas ammóniákat vagy 80—120 kg. mésznitrogént kell adnunk, hogy biztos hatást érjünk el.

De ép oly hiba, ha tulokot adunk. Foszforból sokat adva, kár nem származik, de már tulok nitrogén megdőléséhez, a beéredés kitőlődéséhez vezet, a növény zöldje fejlődik a szem helyett. Különösen káros a sok nitrogén, ha azt foszforosav nélkül adjuk. A foszforosavos műtrágya ugyanis a nitrogén káros hatását ellensúlyozza. De azért nem kell félni nagy adagoktól sem, ha a tápanyagok arányban vannak egymással. Szőlő alá adtak már 600 kg. szuperfoszfátot, 300 kg. kálisót és 400 kg. kénsavas ammóniákat, bálmatulos eredménnyel. A kísérlet fog a helyes mennyiségről is felvilágosítást adni.

Mivel a műtrágya nem helyettesíti, hanem kiegészíti az istállótrágyát, teljesen istállótrágya nélkül, csak műtrágyával dolgozva legfeljebb homoki szőlők termelőképességét tarthatjuk fenn, szántóföldre, rétre, hegyi szőlőkre stb. azonban a szokásos időközökben szecvertágya is juttatandó, akkor fogja a műtrágya is legnagyobb hatását kifejteni.

Használjunk-e műtrágyát az alacsony gabonárák mellett?

Nem egyszer hallja az ember, hogy a mostani alacsony gabonárák mellett nem érdemes műtrágyázni! Vegyünk csak plajbászt és számítsunk utána, igaz-e ez?

8 métermázsás szem és 16 métermázsás szalmatermést tételezz fel, a buza gazdasági árát 20 pengőnek véve, az egy kat. holdon termelt buza termelési költsége hazai átlagban körülbelül 160 pengőre tehető. Egy mázsa szem előállítására szalmával együtt, tehát műtrágya nélkül 20 pengő. Ha műtrágyázunk (kat. holdanként 150 kg. szuperfoszfáttal) a kat. holdankénti termelési költség csak a műtrágyázás költségével emelkedik, ami kat. holdanként kb. 15—20 pengő között mozog, az összes termelési költség tehát 160 pengő helyett 175—180 pengő lesz, most azonban nem 8, hanem átlag 10 mázsa lesz a kat. holdankénti termés, a szalmáhozám is megfelelően

emelkedik, egy mázsa buzaszem előállítására tehát (szalmával együtt) már csak 17½ pengő. Ha tehát 20 pengőjével tudom eladni buzámat, akkor műtrágya nélkül nyereség nincs, műtrágyával azonban mázsként 2—2½ pengő! A buza-termelés tehát ép a műtrágyázás folytán lesz jövedelmezővé.

Műtrágyázási kísérletek eredményei.

Hogy a szuperfoszfát tényleg így nagy terméstartalmat idéz elő, bizonyítják a Mezőgazdasági Kamarák által 1927—28. évben 143 kisközségben szuperfoszfáttal végzett műtrágyázási kísérletek, melyeknek kat. holdankénti átlagos eredménye a következő volt.

Termény	Az átlag felhasznált szuperfoszfát kat. holdanként	Átlagos terméseredmény kat. holdanként		Terméstartalom a szuperfoszfát javára kat. holdanként
		szuperfoszfát nélkül	szuperfoszfáttal	
buza	167 kg.	1065 kg. szem	1271 kg. szem	206 kg. szem 353 kg. szalma
rozsa	155 kg.	851 kg. szem	1082 kg. szem	231 kg. szem 202 kg. szalma
árpa	178 kg.	1014 kg. szem	1244 kg. szem	230 kg. szem 348 kg. szalma
zab	181 kg.	1051 kg. szem	1267 kg. szem	216 kg. szem 353 kg. szalma

Miért alacsonyok a termésátlagaink?

Hasonlítsuk össze néhány állam 1924—27. években elért kat. holdankénti termésátlagait Csonkamagyarországgal ugyanazon évek termésátlagaival:

Buzatermesátlagok: Belgium 15 mm., Dánia 15 mm., Franciaország 8 mm., Magyarország csak 7 mm.

Rozstermesátlagok: Belgium 13½ mm., Dánia 8½ mm., Franciaország 6½ mm., Magyarország csak 5½ mm.

Árpatermesátlagok: Belgium 15½ mm., Dánia 14 mm., Franciaország 8½ mm., Magyarország nem egészen 7 mm.

Zabtermesátlagok: Belgium 14½ mm., Dánia 12 mm., Franciaország 8 mm., Magyarország valamivel több, mint 6½ mm.

Burgonyatermesátlagok: Belgium 109 mm., Dánia 66 mm., Franciaország 58 mm., Magyarország csak 44 mm.

Végül a cukorrépatermesátlagok: Belgium 166 mm., Dánia 165 mm., Franciaország 144 mm., és Magyarország csak 126 mm.

Miért ezek az óriási különbségek? Mert hazánkban eleve kevés műtrágyát használnak a gazdák. A fenti államokban 1927. évben egy kat. hold termőterületre szuperfoszfáttal jutott átlag:

Belgiumban 195 kg. szuperfoszfát, Dániában 107 kg. szuperfoszfát, Franciaországban 58 kg. szuperfoszfát és hazánkban csak 11 kg. szuperfoszfát.

Dániában a gazdák 95 százaléka használ rendszeresen szuperfoszfát, nálunk a nagybirtokosok 50 százaléka, a kisbirtokosoknak meg csak 7 százaléka. Ezért alacsonyok a termésátlagaink!

Hány magyar gazda használ műtrágyát?

A földművelésügyi minisztérium műtrágyaakciója nagyhorderejű nemzetgazdasági jelentősége mellett lehetővé tette,

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

hogy egyes birtokcsoportok műtrágyázó gazdáinak számát meg lehetett állapítani. Csonkamagyarországon a 100 kat. holdon aluli kisbirtokok számát 840.000-re, a kisbirtokokét 250.000-re becsülik, ezek közül 1928. évben mindössze 76.000 használt műtrágyát, az összesnek alig 7 százaléka. Hihetetlenül kevés tehát, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy Dániában az összes gazdák 97 százaléka használ rendszeresen műtrágyát. És mégis óriási haladást a kisközségek műtrágyafogyasztása az utóbbi években, hisz 1926. évben, a földművelésügyi minisztérium akció előtt, csak mintegy 25.000 kisközség alkalmazta a kiválóbb termelési szert.

És a nagybirtokosok? Természetesen aránylag többen használnak, mert sok közöttük a tanult gazda, aránylag több a forgatóke, mégis a 13.133 százholdon felüli gazda és bérlő közül csak 46 százaléka, vagyis kevesebb, mint a fele használ műtrágyát. Csonkamagyarországon tehát összesen 82.000-re becsülhető a műtrágyázó gazdák száma és több, mint 1.000.000 nem használ műtrágyát. Csodálkozhatunk-e alacsony termésátlagainkon?

53.000.000 kg-mal esőkken évente talajaink foszfor-savatartalma.

Magyarország talajából évente átlag 94 millió kg. foszfor-savat vonnak ki és csak körülbelül 41 millió kg-ot adnak vissza trágya alakjában. 53 millió kg-mal szegényedik tehát évente hazánk termőföldje.

A nyugati vármegyékben, ahol a kat. holdankénti szuperfoszfát-fogyasztás a 30 kg-ot meghaladja, az irni-olvasni tudók száma a lakosság 80 százalékát képezi, míg Keleten, ahol vannak olyan járárok is, melyek a fél kilogramm kat. holdankénti fogyasztást sem érik el, az irni-olvasni tudók százalékszámuk 65—70 körül mozog. Minél nagyobb a kultúra, annál nagyobb a műtrágyafogyasztás.

Hogyan vásároljunk műtrágyát?

A szuperfoszfátot és még néhány más műtrágyát nem mázsként árusítják, hanem az árát a hatóanyag mennyisége szabja meg. A szuperfoszfát rendszerint 16—19 százalék vízben oldódó foszfor-savat tartalmaz, csak ezt kell megfizetni, vagyis a szuperfoszfát ára attól függ, hogy hány kilogrammszázalék vízben oldódó foszfor-savat tartalmaz. Tegyük fel, hogy 16 százalékos szuperfoszfátot vásárolunk. Ez annyit jelent, hogy 100 kg. szuperfoszfátban van 16 kg. vízben könnyen oldódó foszfor-sav és csak ezt fizetjük meg a vásárlásnál. Ha most egy kilogrammszázalék ára pl. 54 fillér, akkor 100 kg. 16 százalékos szuperfoszfát ára $54 \times 16 = 8.64$ pengő. Ehhez járul a zsák (papír vagy juta) ára, ezt 100 kg. műtrágya után szokták felszámítani, tehát nem darabonként. A fuvar is a gazda fizeti. Vagontételt vásárolva nemcsak az egy mázsásra eső fuvar költség kisebb, de a gyár is néhány fillérrel olcsóbban adja a szuperfoszfát kilogrammpertjét, célszerű tehát, ha azok a gazdák, akik 100 métermázsánál kevesebbet akarnak vásárolni, összeállanak s együttesen rendelik meg a szuperfoszfátot, annyit, hogy az egy vagónrakományt tegyen ki. (tehát 100 vagy 150 mázsát) akkor lényegesen olcsóbban fogja ki-ki műtrágyáját beszerezni.

A Faluszövetség női osztályának asszonytagjai Pustamonostoron.

A magyar gabona elhelyezési lehetőségei kedvezők.

A Mezőgazdasági Exportintézet szerint a kanadai kedvezőtlen terméskülátások következtében a magyar gabona elhelyezésére az új kampányban az eddiginél tágabb lehetőségek nyílnak. Különösen kedvezően alakulhatnak azok a búzák értékesítése, melyek belső tulajdonságuknál fogva a Manitóbabuzát tudnák pótolni, mert Kanadából exportra ez idén alig 30—35 millió mázsa fog maradni, szemben a tavalyi 90 millió mázssal.

Nálunk az ország egyes helyeiről beérkezett eddigi jelentések szerint ezidén sok helyen termelt kisszemű, acélos, kemény, piros buza, amelynek sikértartalma előreláthatóan nem fog jelentősen a Manitóbabuzák sikértartalma mögött maradni. Mivel pedig a távolabb nyugaton (Anglia, Hollandia, Belgium, Németország) az ottani igen gyenge belföldi búzák felőrlésénél a Manitóbabuzát nélkülözni nem tudják, könnyen lehetne ez alkalommal sikérdus magyar tiszavidéki búzákat a Manitóbabuzára pótlására fölhasználni.

E lehetőség nagy horderejét a Mezőgazdasági Exportintézet kellő pillanatban föllismerte és a Gabona- és Lisztkisérleti Állomással karöltve, már most előkészítő munkálatokba fogott, hogy azok a búzák, amelyek fenti célnak meg tudnak felelni, az eddiginek kedvezőbb körülmények között értékesíthetessenek.

Minden termelőre fontos tehát elsősorban tisztában lenni búzájának belértékével, miért is nyomatékosan figyelmébe ajánljuk minden olyan gazdaságnak, amely egyfajta vetőmagból termelt legalább 3—500 mázsa kemény buza fölött rendelkezik, hogy a cseplés befejezte után mielőbb egy 2 kg-os mintát a Magyar Kir. Gabona- és Lisztkisérleti Állomásnak (Budapest, II. Kiszókus-utca 15. sz.) postán küldjön és kérje fel az Állomást, hogy a búzát annak belértékére analizálja.

Az analízis eredményét a Gabona- és Lisztkisérleti Állomás a minta beküldőjének kívánságára az Exportintézettel is közölni fogja és az Exportintézet készséggel fog a termelőknek az ilyenképpen analizált buza legjobb értékesítési lehetőségeire időszakonként utmutatással szolgálni.

A vegyvizsgálatot a Lisztkisérleti Állomás ez alkalommal 7 pengő kedvezéssel áron végzi el, amely összeget a gazdaságok utólag is megfizethetik.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Holdanként negyven pengő hitelt kapnak a fagykársújtott gazdák.

A mult heti minisztertanácson a fagykársújtotta gazdák hitelezése ügyében a következőket határozták: Az Országos Központi Hitelszövetkezet hitelt bocsájt azoknak a gazdáknak a rendelkezésére, akik fagykárt szenvedtek. A hitelt igénybe vevő gazdáknak a hitelnyújtás ellenében le kell kötniök minden kiszántott katasztrális hold föld után 200 kg búzát, vagy 250 kg rozsot, vagy 250 kg árpat, vagy 250 kg zabot. Erre előlegképpen katasztrális holdanként 40 pengőt kap a gazda, amiről a kötlevélen kívül váltót is kell adnia. A váltó lejáratát hat hónap, mely idő még egy alkalommal hat hónapra, végül két hónapra meghosszabbítható, de olyképpen, hogy a nyújtott hitel lejáratának végső ideje 1930. évi szeptember hó 30-át meg nem

Kapuvár község tüzoltója,

felesége és tizenegy gyermekük. A sokgyermekes családapát a Faluszövetség kintutetésben részesítette.

A kálió, a chilesalétrom, mésznitrogén, kénsavas ammóniák ára 100 kg-ként értendő, a gyár, illetve az eladó köteles azonban garantálni, hogy az áru egy bizonyos százalékos hatóanyagot tartalmaz: rendszerint a káliónál 40 százalék tiszta káliút, chilesalétromnál 15—16 százalék, vízben könnyen oldódó nitrogént, mésznitrogénnél 17—19 százalék, kénsavas ammóniánál 19—21 százalék nitrogént.

Csak megbízható cégnél vásároljunk, csak ilyen cég garancia arra, hogy a műtrágya tényleg azt tartalmazza, amit a gazda rendelt.

Végül fel kell a figyelmet hívunk arra, hogy szeptember—októberben rendszerint nagy torlódás szokott lenni a gyárakban, mert mindenki akkor szeretné, hogy leszállítsák műtrágyáját. A gyár a rendelés sorrendjében szállítja a műtrágyát, ezért célszerű, ha kiki minél előbb rendelje meg, annál inkább, mert augusztus hó 15. előtt leszállítható árunál a gyár kilogrammpercentenként 1/2 fillér árkedvezményt ad, a számla esedékessége pedig csak szeptember 1-től számítódik.

Hét millió métermázsával több kukorica lesz az idén, mint tavaly.

A földművelésügyi minisztérium augusztus hó 3-án kiadott hivatalos termésbecslése szerint ebben az évben a búzavetés területe 2,752,049 katasztrális hold. Ezen a területen összesen mintegy 19,241,900 métermáza az idei valószínű búzatermés. — A rozs idej vetésterülete 1,128,771 katasztrális hold. Ezen a területen összesen mintegy 8,163,000 métermáza valószínű termés várható. — Az árpa idej vetésterülete 797,626 katasztrális hold. Ezen a területen mintegy 6,186,900 métermáza valószínű árpatermés várható. — A zab idej területe 504,892 katasztrális hold. Ezen a területen összesen 3,652,000 métermáza zabtermésre számíthatunk. — A tenyéri idej területe 1,908,192 katasztrális hold. Ezen a területen mintegy 19,624,000 métermáza tenyéri-termésre van kilátásunk, mely körülbelül 7,000,000 métermázsával haladja túl a mult esztendői termést. Ez a terméstöbblet könnyen érthető akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy a fagykár miatt kiszántott buza- és rozsterületeket tengerivel ültették be. — Hasonló eset a burgonyánál is, ahol összesen mintegy 27,688,000 métermáza termésre számíthatunk, a mult esztendőben pedig csak 14,686,000 métermáza burgonyatermésünk volt. — Cukorrépából összesen 14,686,000 métermázsára számíthatunk, körülbelül 300,000 métermázsával többre, mint az elmúlt esztendőben.

BERGER IGNÁTZ
(Cégtulajdonos BARTÓK ÖDÖN)
Budapest, IV., Károly-körút 25. (Közp. Városház.)
Mindennemű valódi tájéktípa és szípká, borostyán, angol Bruyère tapipák, sétabotok, sakk- és dominó-játékok a legjobb minőségben.
Javításokat elfogadok.
Ezen hirdetés bemutatása ellenében 5% engedmény jár.

Alapítva 1892

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

haladhatja. Ebből a hitelből azok a gazdák részesíthetők, akiknek igényjogosultságát a már megtörtént összeírásokkor megállapították. A kölcsönöket az OKH kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek útján folyósítják olyképpen, hogy a 100 holdon aluli gazdák kölcsönét a falusi hitelszövetkezetek, a 100 holdon felüli gazdák kölcsönét pedig a körzeti hitelszövetkezetek nyújtják. A hitel után minden költséggel együtt 8 százalékos kamatot fizet a gazda. Ebből a hitelből visszafizetésre kerülnek a már előzőleg nyújtott és ez évben lejáró vetőmaghitel, valamint a még vissza nem fizetett hízalási hitelek is.

A mezőgazdasági munkások öregségi és rokkantsági biztosítása.

A földmivelségi minisztérium őszi munkaprogramjának egyik legfontosabb pontja a mezőgazdasági munkások öregségi, rokkantsági, árvasági és özvegyseg esetére szóló biztosításának tető alá juttatása. A mezőgazdasági munkások betegség esetére szóló biztosítását el kellett ejteni, mert az idevágó számítások szerint katasztrális holdanként hét pengőre rugna az a teher, amely a gazdákat a biztosítás megvalósítása esetén sújtaná. Az öregségi és rokkantsági biztosítás járuléka katasztrális holdanként három-négy pengőt tesznek ki. A törvényjavaslat összességében kerül az országgyűlés elé.

Gazdatitkárokkal népesítik be az országot.

Grabovszky Miklós miniszteri tanácsos, a földmivelségi minisztérium elnöki osztályának vezetője, legutóbb egy nyilatkozatban kifejtette, hogy a földmivelségi minisztérium azzal a gondolattal foglalkozik, hogy az ország valamennyi községébe bevigye azt a mezőgazdasági kultúrát, amely nélkül ma már eredményes termelést folytatni nem lehet. Magyarországon körülbelül ezeröttszáz állás nélküli gazdatiszt van, a falusi gazdakörök keretében tehát gazdatitkári állásokat szerveznének és ezeket az állásokat a munkanélküli gazdatisztekkel töltenék be. Ezeknek a gazdatitkároknak hivatásuk főként az volna, hogy hároméves tanfolyamokon tanítsák a gazdák serdültebb gyermekeit a földmivéléssel és állattenyésztéssel összefüggő szakkérdésekre. A vidéki gazdakörök máris nagy érdeklődést tanúsítanak a terv iránt, amely valószínűleg még ebben az évben megvalósul és rendkívül nagy lépésekkel fogja előrevinni a mezőgazdasági kultúra terjedését hazánkban.

Engedélyezték a kocsikról való árusítást.

A pestkörnyéki gazdáknak és kistermelőknek régi, jogos panasza volt, hogy a székesfőváros egészségügyi szabályokra való hivatkozással betiltotta a kocsikról való árusítást. A gazdaérdekeltségek, közöttük elsősorban a Falu Országos Földmivesszövetség, mindent elkövettek abban az irányban, hogy e sérelmes rendelkezéseket határvon kívül helyeztessék. Az akció sikerrel is járt, amennyiben a főváros tanácsa legutóbb olyanirányú dön-

tést hozott, hogy egyelőre november hó 30-ig engedélyezi a kocsikon való árusítást, de a csarnokok előtti térségeknek csak bizonyos megjelölt pontjain állhatnak fel a termelők kocsijaikkal. A vásárcsarnokok vezetősége intézkedni tartozik abban az irányban is, hogy a termelők kocsijai részére fenntartott helyeken torlódás ne legyen. A kocsikról való árusítást hétköznapiakon délelőtt 11 óráig, vasárnap pedig 10 óráig engedélyezik. Ez időpont után a termelőknek feltétlenül el kell hagyniuk a piac területét, mert a főváros köztisztviselői hivatalának közegei nyomban megtisztítják mindazokat a helyeket, ahol a termelők kocsijaikkal helyet foglaltak.

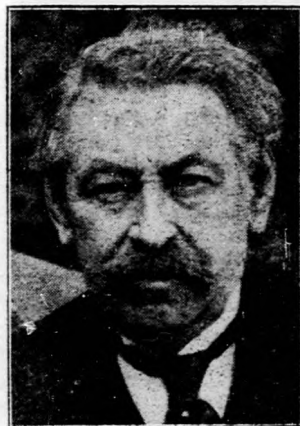
KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A szocialisták és a revizió.

Néhány nappal ezelőtt a Zürichben összegyűlt nemzetközi szociáldemokrata kongresszus a magyarországi békerevizio ellen rendkívül feltűnő határozatot hozott. Kimondották ugyanis, hogy nem támogatják a magyar reviziós törekvéseket. A magyar szociáldemokrata munkásságot a kongresszuson az állandóan Bécsben tartózkodó Garami Ernő képviselte. Neki és az ugyancsak ott élő Kunfi Zsigmond volt népbiztosnak tulajdonítható ez a szégyenteljes határozat. Mondanunk sem kell, hogy a nemzetközi szociáldemokrata kongresszusnak durva támadása hallatlan felháborodást keltett országszerte és ismét kiderült, hogy a magyar szociáldemokratáktól őszinteséget és a revizióért való együttműködést kívánni nem lehet.

A Tuka-per.

Európaszerte élénk érdeklődéssel kísérik ezt a pert, melyet Tuka Béla volt pozsonyi egyetemi tanár ellen indítottak hazaárulás címén a hatóságok. Tuka Bélát a cseh ügyészség hazaárulással, tiltott fegyverkezéssel, forradalom szervezésével, a Felvidéknek Csehszlovákiától való elszakításával és a magyarokkal való szövetkezéssel vádolja. Az eddigi tanuvalomások máris megállapították, hogy Tuka Béla a tót nemzet izzó érzésű fia volt, aki nem tudott beletörődni népének szörnyű elnyomásába és minden törvényes eszközt felhasznált arra, hogy a tót nemzet önkormányzati jogát kivívja. Működése természetesen nem volt rokonszenves a cseh bitorlók előtt és a leghetlenebb vádakot kovácsolták ellene. A vád tanui azonban a tárgyaláson kijelentették, hogy részt vettek a rendőrség és a vizsgálóbíró előtt Tuka ellen valljanak. A vád koronatanuja pedig, egy Belánszky nevű ember, bosszúból vallott Tuka ellen, azért, mert nem ő lett a cseh

Briand, az új francia miniszterelnök.

parlament képviselője, hanem Tuka Béla. A tárgyalás tart, de annyi máris megállapítható, hogy a csehek sokkal okosabban tették volna, ha nem teregetik a világ közvéleményé elé ezt a pert. Ez a per ugyanis a legmeggyőzőbb bizonyossága annak, hogy *micșoda égbekiáltó ostobaságot követtek el Trianonban, amikor a Felvidéket a cseheknek juttatták.*

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A leghorn tyuk.

Európába a legelső fehér leghornokat 1908-ban hozta be egy német baromfityénészti egyesület Amerikából. A leghornhoz az alapanyagot az olasz tyuk szolgáltatta. Az olasz tyukot pedig — mint az irodalmi feljegyzések tanúsítják — egy Gates nevű hajóskapitány vitte át Amerikába, Connecticut államba, Olaszországból 1852-ben. Az amerikaiaknak hamar megtetszett ez a karcsu testű, kis termetű baromfifajta s nagy kedvvel fogtak hozzá továbbtenyésztéséhez.

Az olasz tyuk kis termete dacára is értékes tulajdonságokat rejtett magában. Így az évi 150—180 drb. tojástartalom nem volt ritkák fajtajában. Eleinte csodálkoztak rajta, hogy magas tojáshozama mellett még tojásai nagyok is. Ma már ezen nem csodálkozunk, mert pontos vizsgálatok kimutatták, hogy minél többet tojik valamilyen fajta, annál súlyosabbak a tojásai. Amerikában azután különböző baromfifajtákkal keresztezték s az olasz tyukból gondos tenyészkiválasztással a leghorn nevű tyukot állították elő.

A fehér leghorn tenyésztők nagyon lelkesednek a fajtaért és amikor előnye miatt diesérik, sohase mulasztják el megemlíteni, hogy még egy ilyen fajta nincs, mert ez a fajta 200 drb. tojást tojik átlagosan évente. Télen is tojik, tehát ekkor se hiába kapja az eleséget. Amikor más fajták tavasszal kotlanak, a leghorn akkor sem tölti tétlenül idejét, hanem tojik. Csirkéi bámulatos gyorsasággal növekednek s így nagyon hamar tollasodnak. Azonban ne feledkezzünk meg a leghorn hibáiról sem, mely hibák bár csekélyek, de figyelmen kívül hagyni őket: még sem szabad. Így pl. a leghorn nem kotlik, tehát mellette más fajtból származó kotlóst vagy keltető gépet kell alkalmazni. Másik hibája, hogy szűk helyen nem tartható. Felrepül még a ház tetejére is! Ahol kis helyen tartják, ott bizony nem fog olyan jól tojni, hogy kétszáz tojást kapjanak tőle! (Anghi.)

Gyümölcsfák ültetése és trágyázása.

Irta: Weszely Mihály intéző.

Ültetés előtt meg kell állapotnunk arra nézve, hogy a fákat milyen távolságra ültessük. Ez sokféle körülménytől függ. Figyelembe kell vennünk a talaj minőségét, táplálóberejét, a fajtát, a törzs alacsony vagy magas voltát, a korona remélhető terebélyességét, továbbá, hogy szándékozunk-e a fák alatt valamit termeszteni vagy nem. Magastörzsű fák legalább 8—10 méternyire álljanak egymástól. Ha alattuk kerti vagy mezőgazdasági növényeket akarunk termeszteni, akkor a távolság 15—20 méter legyen. A fákat ebben az esetben egyenes sorokba

ültetjük és a faszor hosszában 1 méter széter széles csíkot vetetlenül hagyunk. Ezt a földcsíkot is azonban állandóan porhanyóan kell tartani. A ritkásan ültetett fák alatt gabonaféléket, burgonyát vagy különféle kerti veteményeket lehet termeszteni. A talajnak ilyen módon való kihasználása, különösen az első években, amikor a gyümölcsfák nem teremnek, jelentékenyen csökkenti a telepítési költséget.

A gyomok körül a gyümölcsösnek nagy ártalmára van a tarack: erősen zsarolja a talajt és a fagyókereknek valóságos ellensége. Herét, lucernát stb. se vessünk a gyümölcsfáink alá.

Legelőre, az állatok kártételének lehető elkerülése végett, csak magastörzsű fák valók.

A gödröket lehetőleg ősszel kell kiásni. Sokan azonban igen gyakran követik el azt a nagy hibát, hogy csak akkor gödröt ásnak, amelyben a gyökér elfér. Ilyen mostoha helyre ültetett fagyókér nem képes megerősödni, a fa csak tengődni fog, esetleg kipusztul. Sokkal nagyobb és mélyebb gödröt kell ásni, mint amekkorában a gyökér elfér. Rendszerint elegendő, ha a gödör 80 cm. (2½ láb) mély és 110 cm (4 láb) átmérővel bír. A gödör tetejéről kikerülő jó földet külön tesszük és a fenékről kiemelt vadföldet szintén. Ültetés előtt 1—2 héttel a gödröt félig megtöltjük a jó földdel, melyet esetleg komposztal is keverünk. Egy részét a jó földnek visszatartjuk, ezzel takarjuk be ültetésnél a gyökereket.

Ültetés előtt a sérült, vastag gyökereket úgy vágjuk vissza, hogy a metszési lap lefelé nézzen. A vékony gyökereket, ha épek, megkiméljük. A korona hajtásait is ½ résszel lekurtyítjuk.

A gödör közepétől 15—20 cm.-nyire erős karót ütünk le, a gödörben lévő földet kúpalakura formáljuk, hogy a kúp csúcsa éppen a gödör közepén legyen. Erre állítjuk és eirendezzük a gyökereket, azután a meghagyott színt földet a gyökerekre lapátoljuk. A porhanyó földet mindig közepre kell hányni, mert az, amint lefelé gurul, a gyökereket is a gödör felé tartja. Közbe-közbe a fát kissé megrázogatjuk, hogy a föld jobban a gyökerek közé helyezkedjék. Később, ha a gyökerek elbuktak, jól kőreltapossuk a földet. Mikor a gödör betelt, földtányért készítünk körülé és erősen beöntjük úgy, hogy a víz a földtányérban megálljon.

A fát ugyanolyan mélyen kell ültetni, mint az iskolában volt. Magasan ültetett fa rosszul ered meg, a mélyen ültetett fa pedig terméketlen lesz.

Szárazságban a fákat gyakran jó erősen kell öntözni. Tartós szárazságban olyan fák is rászorulnak az öntözésre, melyeket 3—4 év előtt ültettünk ki.

A kiültetett fának koronáját a legtöbb gyümölcsfánál még 3—7 évig tovább kell képezni.

Gyümölcsfák trágyázásának legjobb módja az, ha még ősszel a fa koronájának kerülete alatt köröskörül 1—2 ásonyom széles és 20—25 cm. mély árkot ássunk, melyet éret trágyával megtöltve, földdel betakarunk. Ugyaníly módon, vagy a fa koronájának kerülete alatt furt lyukakban mesterséges trágyát is adhatunk.

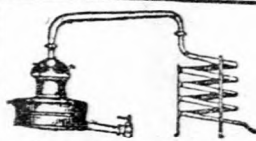
A trágya mennyiségére nézve tájékoztat adnak az alábbi adataim. A korona által elfoglalt minden négyzetméter területre adunk:

érett istállótrágyából	10—15 kg.-ot
Thomas-salakból	100 gr.-ot
szuperfoszfátból	50 gr.-ot
40%-os káliból	40 gr.-ot
chilesalétromból	25 gr.-ot

Cseresznye-, meggy- és diófa egyáltalában nem kíván alakítást, csak tisztogatást.

A fák koronájának tisztogatása kora tavasszal, vagy enyhé téli napokon történik és abból áll, hogy a főlöseges ágakat, galyakat eltávolítjuk.

A hernyófészkek különösen feltűnnek télen a lombtalan fákön. Ezeket azzal az ággal együtt, amelyre erősitve vannak, levágjuk és azonnal elégetjük.

Máthé András

vörösréz árúgyár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugatitól B villamossal.

ÉRDEKES LÁTVÁNYOSSÁG BUDAPESTEN.

Budapest egyik szenzációja a HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH-R.-T., Vilmos császár-ut 57. szám alatti kirakata, amelyben a minden ízében hazai gyártmányú H. S. C. S. nyersolajtraktor metszetben (de működésben) látható. Ne mulassza el — ha Budapesten jár — ezt az érdekességet megtekinteni.

A cég ezzel a mód felett érdekes mestermunkával akarja a magyar gazdának bebizonyítani, hogy traktora olcsó üzemanyagfogyasztás mellett szerkezetben a legegyszerűbb és a legkevesebb alkatrészt tartalmazza,

Apró jó tanácsok.

Kansertéseknél a hágatási időnyen kívül megfelelő tápláltsági állapot érhető el télen 1—1,5 kg. gabonadarának és 2—3 kg. takarmányrépának etetésével. Nyáron kijárhatnak a kanok a legelőre és ennek minősége szerint 0,5—1 kg. abrakban legyen részük. A bugatás idején és ezt megelőzőleg 2—3 héttel indokolt lesz fejünkint még $\frac{1}{2}$ —1 kg. szemes zabot adni az előbbi takarmány mellett.

A vetőmagot legjobb földünk legértettebb részéből vegyük és ezt a leg gondosabban fikoronaterületre (azaz déli napnál a fa által beárnyékolts területet számítva) 4—5 kg. szuperfoszfátot és 3 kg. kálsót, majd 10 nap múlva vagy esetleg a tavasz közeleddel még 3 kg. mésznitrogént. A mésznitrogént tudvaleg nem szabad egyszerre a földbe tenni a másik két műtrágyafélével. A műtrágyát a fákknak úgy adjuk, hogy a fa

A juh teje 17—19% szárazanyagot, 6—7% zsírt, 6% fehérjét, 5% tejnkrot és 0,9% ásványi anyagot tartalmaz, tehát táplálói értéke kétszerese a tehén tejének.

Gyümölcsfák műtrágyázását legjobb ősszel eszközölni. Adjunk 100 négyzetméter fakoronaterületre (azaz déli napnál a fa által beárnyékolts területet számítva) 4—5 kg. szuperfoszfátot és 3 kg. kálsót, majd 10 nap múlva vagy esetleg a tavasz közeleddel még 3 kg. mésznitrogént. A mésznitrogént tudvaleg nem szabad egyszerre a földbe tenni a másik két műtrágyafélével. A műtrágyát a fákknak úgy adjuk, hogy a fa

A „Vasárnap” kiadóhivatala:

VIII., József-körút 5. szám.

A „Vasárnap” szerkesztősége:

IX., Üllői-út 1. szám.

csurgójának megfelelő kerületben kis árkat huzunk, ebbe beintjük köröskörül a műtrágyát és azután befedjük.

Csirkék keltetésére az amerikaiak az áprilist találták legmegfelelőbb hónapnak. Ekkor már kedvező az időjárás, zöld-takarmány és rovar áll a kis csirkék rendelkezésére, a korán-érő jérék még az ősszel tojnak és így tojásaik nagy áron értékesíthetők.

A nemesített mag csak akkor jelent nagyobb termést, ha talajunknak megfelelő típusú szerünk be és a talajművelésünk kifogástalan. Ezért a mag rendelésénél mindig írjuk meg, hogy milyen falu határában gazdálkodunk és hogy földünknek milyen a talaja. Emellett természetesen jó művelésről és földünk kellő trágyaeréről is kell gondoskodnunk.

Az ősszel ültetett rózsák inkább megerednek, mint a tavasszal ültetettek. Ez érthető is, mert az ősszel ültetettnek a gyökereiből már őszkor vagy a tél elején behegednek és rügyek tavasszal korábban fakadnak, mint az ekkor ültetett rózsáké. A tavaszi ültetés csak nedves tavasszal tekinthető az őszivel egyenlő értéknek.

A „Vasárnap” előfizetőgyűjtő versenye.

Értékes ajándékokat küldünk minden olvasónknak, aki új előfizetőket gyűjt táborunkba.

A *Vasárnap*nak sok barátja és sok olvasója van, mert a vidék lakosai, a föld fia érzik és tudják, hogy lapunk az ő érdekeiért harcol. Olvasótáborunkból eddig is nagyon sokan jelentkeztek azzal, hogy terjesztették lapunkat és új előfizetőket szereztek a *Vasárnap* számára.

Meg akarjuk hálálni az olvasóközönség hűségét és barátságát. Elhatároztuk tehát, hogy az olvasóközönség táborában előfizetőgyűjtő-versenyt rendezünk és a verseny győzteseit értékes jutalomban részesítjük.

Aki négy hét alatt, tehát szeptember hó 8-ig szerez 3 új negyedéves előfizetőt, annak 1 Brázay-csomagot,

6 új negyedéves előfizetőt: 1 nagy Brázay-csomagot,

10 új negyedéves előfizetőt: 1 nikkel zsebórárt egy évi jótállással,

15 új negyedéves előfizetőt: 1 amerikai ébresztő órát világító számlappal,

20 új negyedéves előfizetőt: 1 ezüst zsebórárt, vagy egy tajtékpipát felszereléssel,

küldünk teljesen ingyen, avagy azt kívánságukra a Szent

István-hét alatt kiadóhivatalunkban személyesen is átvehetik.

Ezen kívül a két legtöbb előfizetést gyűjtőnek egy-egy értékes ajándékot adunk meglepetésképpen, aminek a gazdaságban nagy hasznát vehetik.

Az új előfizetők jegyzékét az előfizetési díjjal együtt szeptember hó 8-ig kell kiadóhivatalunkhoz beküldeni.

A szerzett előfizetők egy gyűjtőiben irandók össze s annak minden rovata pontosan és olvashatóan kitöltendő. A gyűjtőiv mintáját alább közöljük, illet minden olvasónk maga készíthet.

Lapunk minden barátját felszólítjuk a versenyben való részvételre. Mindenkinnek bizonyára van több olyan ismerőse, aki nem járát lapot. Ezeknek bizonyítsák be a verseny résztvevői, hogy a

vidék leghűségesebb, leghasznosabb és legolcsóbb barátja a „Vasárnap”!

Nyomatékosan figyelmeztetjük azonban a versenyen résztvevőket, hogy a gyűjtőivel egyidejűleg az előfizetési díjakat is be kell küldeni, illetőleg a megrendelővel be kell küldetni!

Előfizetési gyűjtőív.

Megrendeljük a „Vasárnap”-ot:

Sorsz.	N É V	L a k h e l y	Utca, hátszám	Mennyi időre	A szerzett előfizető aláírása
1					
2					
3					
4					

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A mézpiac helyzete.

Az idei tél rendkívül időjárása nagy pusztításokat végzett a magyar méhészetben és országos átlagban körülbelül negyven százaléka pusztult el a családoknak. A kellemes tavaszi idő elősegítette a megmaradt családok fejlődését ugyan, de ez a regenerációs folyamat már nem volt hasznára a méztermelőnek a szép koratavaszi virágzás alkalmával. Az így lecsökkenő terméskilátások megszállították a mézpiacot és a tavaszi kipergetett mézet a tavalyi áruhiány folytán előállított kereslet gyorsan és jó áron vette fel. A pergetés utáni áruhanatlás emiatt az idén teljesen elmaradt. Tavaszi áruban jelentős készletek már nincsenek a termelőknél. Az árak minőség szerint Budapesten, netto, szállítóedénnyel és ládával együtt 175—200 pengő között váltakoznak.

Ingyenes rét- és legelőgazdasági tanfolyamok.

A földművelésügyi miniszter a hazai rétek és legelők sikeres feljavítása érdekében a *Jászberényi, karcagi, somogyiszentimrei, pápai*, esetleg *Kehidai* földművelésiskolákban legeltetési társulati elnökök, gazdák, pénztárosok és jegyzők, valamint községi bírók és előjárósági tagok, községi legelőgazdák, végül közös legelőben érdekelt birtokossági elnökök részére ez év október 15 és november 15 közötti időben esetleg 1930 februárjának második felében 10 napos *rét- és legelőgazdasági tanfolyamok* tartását vette tervbe. E tanfolyamokon a rétek és legelők okszerű művelése, azok gondozása és javítása, természetesen használata (az idevágó törvényes rendelkezések ismeretével), azonkívül a szántóföldi takarmánytermesztés és állattenyésztés (különös tekintettel a közös apaállatok tartására) fog előadtni. A tanfolyamon résztvevők a tanfolyam elvégzéséről bizonyítványt nyernek. A tanfolyam *ingyenes* és a résztvevők részére — az oda- és visszautazás költségét fejében egyenként 10 pengő általán megterítésén kívül — a tanfolyam alatt az intézetben díjtalan szállást és ellátást biztosítanak. A tanfolyamon résztvenni kívánók felvételt iránti kérvényüket a földművelésügyi minisztérium (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. sz.) VI. főosztályának főnökéhez címezve *legkésőbbben szeptember 15-ig küldjék be*. A felvételi kérvényen a községi előjáróságnak ízazolnia kell, hogy a folyamodó a legeltetési társulatnál, a községnél vagy a közös legelőben érdekelt bizottságnál mily tisztséget visel, illetve milyen alkalmazásban van.

Háromszáz vagon nemesített buza- és rozsvetőmagot oszt ki kedvezményes áron a földművelésügyi kormány.

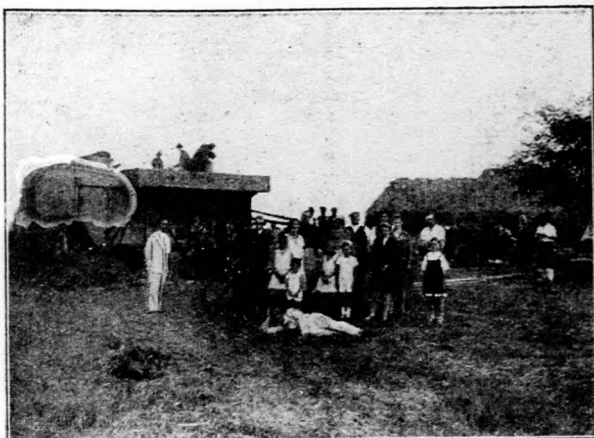
A száz katasztrális holdon aluli kisgazdák a 30—40 százalékos nemesítői felár és a teljes vasuti fuvar elengedésével budapesti tőzsdei középáron kapnak a kerületi gazdakamarák útján eredeti nemesített őszi gabonavetőmagukat. Az új zsákokért darabonként 2,20 P térítendő. A 100 holdon felüli uradalmak ugyanilyen kedvezményt kapnak kamaránként 3 vagon vetőmagot 5—6-féle nemesített búzából vagy rozsból *fajtaösszeválasztó* kísérletek beállítására. Ugyancsak uradalmak között további 25 vagon nemesített őszi gabonavetőmag kerül kiosztásra *kisgazdák részére való továbbcsaportítás kötelezettsége mellett 20—20 mázsa tételekben*. A száz holdon aluli kisgazdák a kedvezményes nemes vetőmagban csak azon esetben részesülhetnek, ha földjelken rendszeresen elvégzik az aratás utáni tarlóhántást és az őszi mélyszántást, valamint ha a nemes vetőmaggal szerzett tapasztalataiknak a kamarával való közlésére kötelezik magukat. Előnyben részesülnek, akik tavaly bármilyen okból nem kaphattak nemesített vetőmagot, valamint a telkes vitézek. *Székács, Hatvani, Esterházy, Fleischmann-féle, Bánkúti, Ozorai* eredeti nemesített búzák, illetve rozskor kerülnek kiosztásra mindenféle vidék és talaj minőségének legjobban megfelelő félésekből.

Új kerékpárok 125, 140 és 160 pengő. Friss külső 6.80, 8.—, 8.80, 11.— és 13.20 pengő. Belső 2.40, 2.80, 3.20 és 3.60 pengő. Új lánc 3.60, 4.— és 4.40 pengő. Pedálok párja 3.20, 3.60 és 4.— pengő stb.

Kérje 1100 képes ingyen árjegyzékünket.

LÁNG IMRE műszerész-mester,
Budapest, Teréz-körút 3. szám.

Cséplés M. Kempf József gazda gyulagyűrkehelyi tanyáján. A gőzgépet mindjobban kiszorítja a traktor.

Gazdaggyűlés a fagykársegély ügyében.

Julius hó 28-án *Czeglédy Mihály* dr. kamarai elnök elnökelete alatt igazgatóválasztmányi ülést tartott a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, melyen *Rácz Lajos* kamarai igazgató ismertetette a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának a fagykárok megfigyelése, adatfelvétele és azok feldolgozása ügyében végzett tevékenységét. Mint ismeretes, a kormány 8 százalékos kamattal egy évre holdanként a károsult területre 40 pengő államkölesint óhajt adni, ennek terhére 5-szi vetőmagkötőt is szerveznek, *régül a kenyérmagvak drágulása ellen a munkások védelmére az állam készletekről gondoskodnék*. A Kamara igazgatóválasztmányja elhatározta, hogy újból a miniszterelnök, földművelésügyi és pénzügyminiszter elé tárja az aggasztóan komoly helyzetet s kéri a segítő intézkedések legsürgősebb kiadását. Kiváltképp sürgősnek tartja az igazgatóválasztmány, hogy a *fagykárosult vidékek összes gazdáinak számára a vetőmagszükséglet fedezésére hivatott állami vetőmagkötő ügyében a legsürgősebben történjen alkalmas intézkedés, amely megbízható, jó vetőmagot jutasson méltányos árban a gazdáknak*.

A földművelésügyi minisztérium kísérletiügyi intézményei is résztvesznek a kaposvári kiállításon.

Az augusztus hó 24-én megnyíló *kaposvári országos mezőgazdasági és ipari kiállítás* kiállítóinak névsora napról-napra bővül. A m. kir. földművelésügyi minisztérium is bejelentette, hogy kísérleti és kutató intézetei közül az alábbiak vesznek részt a kiállításon: 1. M. kir. Dohánytermelési Kísérleti Állomás, 2. M. kir. Gabona- és Lisztkísérleti Állomás, 3. M. kir. Vetőmagvizsgáló Állomás, 4. Országos M. Kir. Növénynemesítő Intézet, 5. M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás, 6. M. Kir. Állatelteltani és Takarmányozási Kísérleti Állomás, 7. M. Kir. Tejgazdasági Kísérleti Állomás, 8. M. Kir. Országos Gyapjuminősítő Intézet, 9. M. Kir. Rovartani Intézet, 10. M. Kir. Növényélet- és Körtani Állomás.

Szolnokmegye örökös bizottsági tagjává választotta a kormányzó. Jásznyakunszolnok vármegye a múlt kedden rendkívüli közgyűlés keretében választotta meg örökös bizottsági tagjait. Az örökös tagok élén elsőnek *Horthy Miklós* kormányzót választották meg nagy lelkesedéssel.

Földkörüli utra indult a Graf Zeppelin. A németek óriási léghajója, a *Graf Zeppelin*, az elmúlt héten csütörtökön ismét *amerikai* utra indult. A léghajó a rendes személyzetén kívül tizennyolc utast és kétezer kilogramm podgyászt vitt magával. Svájcban keresztül Spanyolország felé repült, Gibraltárnál hagyta el a kontinenst és sima ut után vasárnap megérkezett Amerika százazföldjére. A hajóra egy potyautas férközött fel, valami állás nélküli pincér, akinek azonban nem sok öröme telik az utazásban, mert Amerikából azonnal hazatoloncolják Németországba és szigorúan megbüntetik. A Graf Zeppelin egyébként ezntal földkörüli utra indul; ennek az utnak volt első állomása Newyork.

Aratás végén.

Langy szellő hajítja, hajtogatja
Még itt-ott álló sárga kalászt...
Elnézem a verejtékező
Erőben fogó szegény kaszást.

Hogy dől a rend, a súlyos buza
Gyönyörű érett, piros színben
Kérébe kerül s alkonyatra
Ott látod hosszú nagy képében.

Mindennap tarkább lesz a mező,
Fehér tarló, fekete szántás,
Zöld tengeri színesíti,
Ó, ez a látvány olyan pompás!

Már zug-bugnak a cséplőgépek,
Fujják az élet harsonáját,
Amint menyecskék s piros lányok
A tömör kérést bontogatják.

Hogy dől a rend, az élet rendje,
A nagy örök-gép zug-bug csattog...
Adjunk hálat a jó Istennek,
A magyar ismét learatott!

VÁRNAI FERENC.

Rádióhívta meg a külföldi magyarokat a budapesti kongresszusra. Megírtuk, hogy augusztus 22-én világkongresszusra gyűlnek össze Budapesten a világ minden tájában elszórt magyarság képviselői. A nagyarányú kongresszusra már most folynak az előkészületek és a múlt hétfőn Perényi Zsigmond báró rádió útján hívta meg a világ összes magyarjait a kongresszusra. Perényi Zsigmond báró beszéde után magyar hangverseny volt a budapesti rádióban.

Tizenötezer postagalamb felbocsátása. Az elmúlt héten a budapesti, Pongrác-uti tenyészvársárlételepen tizenötezer postagalambot indítottak el hazájukba, Németországba, ahonnan vonaton szállították a galambokat ide. A galamboknak 800—1600 kilométeres utat kellett megtenniük, hogy visszaérkezhesenek hazájukba. Néhány száz ember gyülekezett össze a hajnali órákban a Pongrác-uti tenyészállatvásártételepen, de azok, akik kiinn voltak, sohasem fogják elfelejteni azt a meglepő látványt, amikor a tizenötezer galamb a szőszeres értelmében elsőtétítte az eget. A galambok óránként több mint száz kilométeres sebességgel repülnek és csalhatatlan, titokzatos ösztönük vezérli őket. A galambok hazakeréséről még ezideig nem érkezett híradás.

Meghalt a „Vasárnap“ egyik leghivebb barátja. Poór Vince, tizenkilencéves gazdaifju, július hó 20-án reggel, öt esztendei hosszú és kínos szenvedés után tüdőbajban meghalt. A Vasárnap egyik legkedvesebb olvasóját és barátját veszítette el benne, aki még mint gyermek olvasótáborunkhoz szegődött, résztvett pályázatainkon, egyik legszorgalmasabb rejtvenykykészítőnk volt és sohasem mulasztotta el a közpírt rejtvenyek megfejtését beküldeni. Szegény ifju barátunkat július hó 22-én temették el a pati temetőben, szülei, testvérei és az egész község igen nagy részvéte mellett. A Vasárnap emléket kegyelettel őrzi meg.

Egyesületbe tömörülnek a volt tábori csendőrök. A világ-háborúban résztvett tábori csendőrök bajtársi szövetségbe tömörülnek össze és augusztus 21-én tartják Budapesten első bajtársi találkozójukat. Azok, akik az ünnepségen részt akarnak venni, jelentsek be e szándékukat Kabos Ödönnek (Budapest, VI., Lovag-utca 20.). A jelentkező levélhez mellékelni kell egy megemített választórítékot is, amelyben a vezetőség majd a találkozó részletes programját megküldi.

Enying község minden lakosát biztosította. Enying község képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a község egész lakosságát biztosítja a község határában lévő vilámpvilágítási tárcsével kapcsolatos baleseti halálzás esetre. A képviselőtestület határozata alapján a község egész jószágállományát és egyéb megsemmisíthető vagyontárgyait is biztosította a villanyáram által okozható kár esetére.

Várnai Ferenc külföldi tanulmányútja. Várnai Ferenc író, a „Vasárnap“ kitünő baranyai munkatársa, értesülésünk szerint, az ősz folyamán hosszabb külföldi tanulmányútra indul. A kitünő író legelsősorban be fogja utazni a Balkán-államokat abból a célból, hogy a bennünket környező államok gazdasági és politikai viszonyait tanulmány tárgyává tegye. A Balkánról Lengyelországba utazik, ahol hasonló tanulmányokat fog végezni. Örömmel közöljük olvasóinkkal, hogy Várnai Ferenc utazásáról állandóan tájékoztatni fogja a Vasárnap olvasóközönségét, mely eddig is igen nagy figyelemmel kísérte értékes írásait.

Ezer méter magasságból ugrott le ejtőernyővel egy fiatal leány. Amerikai jelentés szerint egy chicagói fiatal leány néhány nappal ezelőtt ezer méter magasságból ugrott le ejtőernyővel. A leány tizenkét óra hosszat volt a levegőben. Az ernyő 450 kilométert libgett tova a leánnyal. A leány ugrásával az ejtőernyővel való ugrás új világrekordját állította fel.

Felgyújtották Marcalgergelyi természetét. Mult csütörtökön este fél kilenc órakor Marcalgergelyi község szűrűskertje, ahol a község egész gabonakészlete volt felhalmozva, kigyulladt. A szélben gyorsan terjedt a tűz, úgy, hogy pillanatok alatt lángborult az egész terület. A községi tűzoltók tehetetlenek voltak a pusztító vésszel szemben, a környékbeli tűzoltókat hívták tehát segítségül. A tüzet hajnali 3 órakor tudták csak elfojtani. Alig vonultak el a tűzoltók, amikor a község másik oldalán újabb tűz támadt. A tüzet Szergény és Vinár községek tűzoltói oltották el. A kár felbecsülhetetlen. Több ezer kereszt buza pusztult el a tűzvész folyamán. A tüzet gyújtogatás okozta és a csendőrség megindította a nyomozást a gyújtogatók után.

Halalos gránátrobbanás Budapesten. Mult pénteken hat órakor megrendítő szerencsétlenség történt Budán, a Hertelendy-utcában. Palágyi Tivadar nyugalmazott jegyző lakásának erkélyén a jegyző három kisgyermeké játszott. Az erkélyen három háborús gránát volt, amelyek közül az egyik felrobbant. A felrobbant gránáttól a három gyermek olyan súlyosan megsebesült, hogy a hatszentes Palágyi Éva még a helyszínen elvérzett, míg a másik két kis gyermeket a mentők részéssítették első segélyben. A kiszállított rendőri bizottság megindította a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy mi okozta a gránát felrobbanását.

Küzdalem a cári vagyonért. Az amerikai törvényszék a közel jövőben érdekes vagyonjogi pert tárgyal. A perben II. Miklós orosz cár vagyonáról van szó, amelynek nagyrésze az Egyesült Államokba került. A vagyon értéke körülbelül tíz millió dollár. Az óriási összegű örökségre a szovjet kormány, a volt cári család tagjai, egy orosz nagyherceg és az amerikai kormány tartanak igényt. Az amerikai közönség nagy érdeklődéssel várja a bíróság döntését.

Átutaztak Magyarországon a hazatérő svéd földmivesek. Annakidején megírtuk, hogy Oroszországból többszáz svéd családot telepít vissza a svéd kormány. A földmivesek elődei másfél századdal ezelőtt vándoroltak ki hazájukból és hosszas bolyongás után a Fekete-tenger mellékén telepedtek le. A kivándorolt svédék utódiái most Magyarországon keresztül tértek vissza hazájukba. A mult hétfőn 822 svéd földmives különvonaton érkezett Budapestre. A fővárosban a Keleti pályaudvaron a Vöröskereszt Egylet díszes fogadtatásban részéssítette a hazatérő svéd földmiveseket. Az ünnepélyen megjelent a budapesti svéd főkonzul is. A hazatérő svédék mintegy két óra hosszat tartózkodtak Budapesten, ahonnan aztán Bécs felé folytatták útjukat.

Borzalmas bányakatasztrófa egy német bányában. Waldenburg németországi bányavárosban a mult hét folyamán a szénbánya egyik tárnájában óriási méretű robbanás történt. Az egyik fúrógép munkaközben követ ért és szikra pattant ki a gépből, amely meggyújtotta az összegyűlt bányaléget. A gyújtást robbanás követte, amely a tárnában lévő bányászokat megölte. A robbanás következtében sok bányász életét veszítette, többen pedig súlyosan megsebesültek.

1 vagy 2 diák

jövő tanévre gimnázium, felső mezőgazdasági iskola közelében teljes ellátással elhelyezést nyerhet kereskedő családnál. Bővebbet

GERSTL FERENC NÉ
Budapest, III., Timár-utca 17. II. 35.

Maradottan.

— A. J. ESKÜVŐJÉRE. —

Dalos kedvvel, kacajjal a nyárba
csak menjetek ti boldog emberek!
Veletek nem megyek: egyre, egyre várva,
virággal terhesen, termésre adottan
itt állok törten, busan, maradottan.

Menjetek és néktek csak nyíljon az élet.
Legyen a kedvetek, csodásan derült.
Romlottan vagy szentén éljétek, — a tét:
bírni vagy vesztetni a családi fészek
áldott melegét.

Mig kacajos kedvvel, könnyes vonaglással,
kínscet avagy konkolyt érlet a nap heve,
tiétek a remény: Lesz majd aratástok;
csak én vagyok tört, bus rajtam a nagy átok:
lehull a sok virág, fonnnyadnan aszottan,
— tavaszból nincs utam, reményt egyre vesztve,
itt állok egyedül, hagyva, maradottan.

VÁRNAI FERENC.

Tizenhét napig repült két amerikai pilóta. Jackson és O'Brien amerikai pilóták Newyork mellett az időtartamrepülésben új rekordot állítottak fel. A St. Louis Robin nevű repülőgéppel 420 óra hosszat, vagyis tizenhét és fél napig voltak a levegőben. A távolság, amelyet a gép ezalatt az idő alatt megtett, megfelel a föld teljes körülrepülésének. Az amerikai pilóták repülésükkel kétszáz órával haladták túl az eddigi világrekordot.

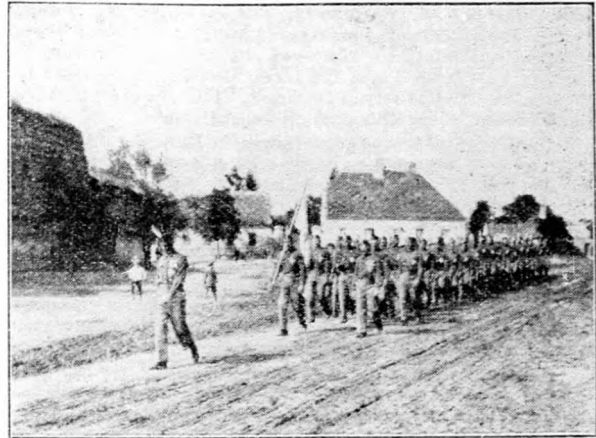
Leitta magát egy gyermektársaság. Tevely András szőlőgyőröki gazdálkodó borospincéjébe a múlt héten egy fiatalokor gyermekekből álló csapat mászott be és ott a borshordókat csapaverte. A gyerekek csakhamar mámorosak lettek az italtól és hogy minden nyomot eltüntessenek, az egyik hordóból a bort egészen kiengedték. A károsult gazda csak másnap vette észre a garázdálkodást. Azonnal jelentést tett a rendőrségen. A csendőrök hamarosan kézre is kerítették a tolvaj és részegeskedő gyermekeket, akik ellen megindult az eljárás.

Lezuhant a buzákoesiről és szörnyethalt egy gazda. Az egyik szegedi tanya közelében Zöldi Ilés 71 éves királyhalmi gazdálkodó buzáját szállította haza a mezőről, miközben szekere a dűlőuton egyik kátyújában nagyot zökkent. Zöldi Ilés lezuhant a szekérről, a lovak közé esett s a szekér átment Zöldi nyakán. A szerencsétlen gazdálkodó nyomban szörnyet halt. Egy arra jövő gazda találta meg, aki azonnal jelentette a szerencsétlenséget a csendőrségen.

Lázadás egy amerikai fegyházban. A Newyork közelében lévő auburni fegyházban a múlt héten fegyverrelázadás tört ki. A fegyház foglyal megtámadták az őröket és meg akartak szökni a fegyvertárból. Az őrök katonai csapatokat kaptak segítségül, akikkel együtt sikerült a lázadókat levern. A fegyencek végül felgyújtották a fegyház épületét. A tűz oltására a környék egész tűzoltóságát kivezényelték. A harcok folyamán több fegyőr meghalt és számos sebesülés történt. A fegyencek között is történt haláleset, többen pedig súlyosan megsebesültek. A katonaságnak csak hosszas harc után sikerült a lázadó feveneket megadásra bírni.

A pap hidegvére mentette meg a híveket. Az Egyesült Államokban lévő Marshaville város methodista templomában isentisztelet közben az imádkozó lelkes észrevette, hogy az egyik hatalmas gyertyatartóra csörgökigó mászott fel. A lelkes nem hagyta abba az isentiszteletet, nehogy panik törjön ki a hívők között, hanem higgadtan továbbfolytatta az imádságát. Az isentisztelet végeztével előhívott néhány markos embert, akik azután dorongok és botok segítségével agyonütötték a veszedelmes hullót.

Orosz földművesek harca a templomért. A Moszkvától mintegy száz kilométernyire lévő Kimri faluban a szovjet hírhedt rendőrsége, a cseka legutóbb munkások céljaira el akarta foglalni a falu templomát. A falu lakosai a templomot lezárták és amikor a cseka emberei erőszakkal akartak behatolni a templomba, fegyverrel álltak ellen. A bolsevik katonák és a falusiak között harc fejlődött, amely három nap és három éjszakán keresztül tartott. A cseka végül is elállt a templom befoglalásától.

Devecseri levették.

Falusi kovács is javíthat mezőgazdasági gépeket. A soproni kereskedelmi és iparkamara egyik legutóbbi szakvéleményében rámutatott arra, hogy a régi ipartörvény értelmében sok kovácsiparos kérhet gépészkovács iparra iparigazolványt. Aki iparigazolványát még a régi ipartörvény hatálya alatt nyerte el, annak munkaköre jogosan terjed a gépészkovácsiparra, kovács- és géplakatosiparra. Az új ipartörvény hatálybalépése óta kovácsipari képzés alapján gépészkovács igazolvány nem nyerhető. A kamara véleménye szerint ez nem akadályozza meg azt, hogy a kovács mezőgazdasági gépen a munkaköréhez tartozó, például kazánkovács munkát ne végezhesen.

Patkányok, egerek, mezei egerek tökéletes kiirtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtószert, mely fertőzőbetegséget plántál az illető állatfaj közé és nem csak azon állatot pusztítja el, mely közvetlen evett belőle, de a vele érintkezőket is gyökeresen kiirtja, anélkül, hogy más hasznos háziállatra, avagy az emberre veszedelmes volna. Így bármely élelmiszer mellett szabadon alkalmazható. Ugyanezen cég előállít sváb-, rusznai-, csótány-, hangya- stb. rovarirtószereket is, mely irtószert csak egyszeri kirkással néhány nap alatt tökéletesen kiirtja eme kellemetlen férgeket. Napjában utánvételt szállítja: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-u. 36.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hol van az állami soffőriskola, mennyi ideig tart a tanfolyam és felvesznek-e hat elemi végzett egyéneket? (M. N., Serényifalva.) — **Felelet:** Budapest, VIII., Népszínház-utca 8. Magyar kir. állami felső ipariskola. Jelentkezhet. A tanfolyam kezdetéről, valamint a tandíjakról értesítést kaphat, ha levélben fordul a tanfolyam igazgatóságához. Válaszbélyeget mellékeljen.

Kérdés: 1. Hol van az országban olyan konzervgyár, amely borsót vásárol konzerválásra? 2. Feketeretket és céklát akarok nagyban termesztani, hol lehet azt vagonútban értékesíteni. Érdemes-e teneszt nagyban szántóföldön termelni? (4304. számú lőfőtű, Nyírbozdány.) — **Felelet:** 1. Borsó konzerválásával foglalkozik többek között az Első Kecskeméti Konzervgyár, Kecskemét; Budapesten pedig a következő konzervgyárak: Dóry konzervgyár, VII., Vörösmarty-utca 14.; Exelsior Konzervgyár, VII., Pillangó-utca 12.; Fabriczi Hermann Konzervgyár, VI., Csata-utca 25.; Fabriczi Lipót Konzervgyár, VII., Gizella-utca 30.; Gschwindt-féle Résvényitársaság Konzervgyár, Budapest, IX., Ipar-utca 4.; Weiss Manfréd Konzervgyár, IX., Máriásy-utca 1. szám. 2. Feketeretket és cékla értékesítése végett valamely budapesti zöldségkereskedőhöz kell fordulnia. Így pl. Mihály József, IX., Erkel-utca 4.; Szerencs József, IX., Központi Vásárcsarnok; Hatóság Zöldségárusítóüzem, IX., Mátyás-utca 4.; Szabó S., IX., Czuczor-utca 3. szám alatt lévő cégekhez. 3. Ha megfelelő értékesítésről tud gondoskodni, úgy igen.

Kérdés: Több ezer darab használt levélbélyegem van, hogyan értékesíthetem? (Sz. I., Gencshátpuszta.) — **Felelet:** Teljesen tiszta és ép példányokat szoktak vásárolni a budapesti bélyegkereskedők. Forduljon a következő címekhez: Jászai Artur Budapest, IV., Városház-utca 12., Jászai Boriska, IV., Kossuth Lajos-utca 10., Szilágyi István Budapest, VIII., József-körút 9. Másik kérdésére a kiadóhivatal levélben válaszol.

Kérdés: 1916-ban 14.600 korona hadikölcsönt jegyeztem. Most teljesen vagyonlatlan vagyok és minden értékem a hadikölcsön volt. 54 éves öregeim vagyok, havi jövedelmem 200 pengőn alul van. Tavaly nem kértem hadikölcsöntsegélyt. Kérhetek-e most és hova forduljak, milyen irások szükségesek? (F. I., Kiskőrös.) — **Felelet:** Kár, hogy annakidején nem jelentette be igényét a hadikölcsönsegélyezésre. Ugyanis a bejelentések alapján állították össze a katasztert, amely szerint fizetésre kerül a segélyösszeg. Forduljon kérésével az illetékes pénzügyigazgatóságához és kérvényéhez csatolja hadikölcsönkötvényeit. Esetleg még felveszik a későbbi segélyezésbe.

Kérdés: Mennyi Tutokil szükséges egy katasztrális hold szőlőre? (U. Vincellér, Letenye.) — **Felelet:** 1 katasztrális hold szőlőre a következő mennyiségű Tutokil szükséges: Első permeterhez 3 hl. permelté, benne 4,5 kg. Tutokil, másodikhoz 4 hl. permelté, benne 6 kg. Tutokil; harmadikhoz 5 hl. permelté, benne 7,5 kg. Tutokil; a negyedik permeterhez ugyanannyi, mint a harmadikhoz. Ezenkívül minden hl. permeterhez 1 kg. szalonnás meszet kell keverni. A bordói lénél mindenesetre biztosan hatású a Tutokil, mert ez a permeterzőszer tartalmazza mindazon (réz, kén, arzén) hatóanyagokat, amelyek a különböző gomba- és rovarellenségek elleni védekezésnél nélkülözhetetlenek. A permelté elkészítése részletesen le van írva a Tutokil mellé adott használati utasításban.

Kérdés: 1. Lehet-e másnak a regényét a regényíró tudta és beleegyezése nélkül, színpad számára átírni? 2. Beilleszthető-e a színműiro darabjába régi magyar nótákat? 3. Melyik könyvkiadó adna ki egy háromfelvonalos színdarabot és milyen feltétellel? 4. Leventeköltő szeretnék lenni, mit tegyek? (K. M., Szarvas.) — **Felelet:** Nem. Csak abban az esetben, hogy az az illető regényíró halála után már ötven év eltelt. Ebben az esetben a munka közkinccsé vált. De ilyenkor is közölni kell, hogy kinek a regényét dolgozta át. 2. Olyan nótákat, amelyek már közkinccsé váltak, beilleszthet. 3. Ez attól függ, hogy milyen a színdarab. Ha jó a színdarab, úgy talán, habár ma még a jónevű írók is nehezen kapnak kiadott munkájukra. 4. Forduljon az illető járási testnevelési felügyelőhöz. A felügyelőnél megtudhatja, mikor lesz oktatóképző tanfolyam.

Kérdés: 1. Van-e a budapesti csendőrszolgálaton kívül még másutt is csendőrszolgálat? 2. Hova kell fordulni a csendőrszolgálat felvétel végett? 3. Hol alkalmazkák a lovascsendőröket? 4. Adnak-e a csendőrpáranesknökságnál felvilágosítást felvételi ügyben? (Hü ölvásó, Püspökszilágy.) — **Felelet:** 1. Igen, van. 2. Egyes kerületi parancsnokságokhoz, így például Budapesten az első kerületi parancsnoksághoz, amely I., Bőszörményi-ut 21. szám alatt van. 3. Külső, főként határmenti szolgálatokra. 4. Igen. Tessék írásban fordulni a parancsnoksághoz és a levélhez válaszbélyeget mellékelni.

Kérdés: 1. A világháború folyamán megrokkantam. A múlt őszi felülvizsgálat alkalmával 75 százalékos rokkantnak találtak. Rokkantdíjat azonban még mindig csak 32 pengőzt kapok. Hová forduljak, hogy magasabb járulékból részesüljek? 2. Milyen államtitkárság ügyosztályához tartozik a rokkantügy a népjóléti minisztériumban? (B. G., Velény.) — **Felelet:** 1. A népjóléti és munkaügyi miniszter 22.900/1927. N. M. M. számú körrendelete értelmében helyesen kapja a nyugdíjat. Ugyanis a rendelet szerint a közlegényi járulékra jogosult 75 százalékos hadirokkant havi járuléka 32 pengő, az altiszteké pedig 48 pengő. 2. Pettkő-Szandner Aladár helyettes államtitkárság.

Kérdés: Pénzügyőr szeretnék lenni, milyen iratok szükségesek, hová forduljak a felvétel végett? (1957. sz. előfizető, Háromfa.) — **Felelet:** Születési, iskolai, erkölcsi-állampolgársági (vagy otátlási) bizonyítvány. Budapesten a m. kir. pénzügyőri iskola parancsnokságához, VIII., Fiumei-ut 8. szám.

Kérdés: 1. Hol van az Opel kerékpárgyár? 2. Kerékpár-árjegyzéket akarok kérni valamelyik kereskedőtől. Hová forduljak és mennyi bélyegét küldjek az árjegyzék portmentesítésére? (F. F., Nagybagajom.) — **Felelet:** 1. Németországban. 2. Forduljon a következő budapesti cégekhez: Albrecht testvérek, VIII., Német-utca 32., Láng Jakab és Fia, VIII., József-körút 41.; Diadal kerékpáráruház, VII., Thököly-ut 26. Semmit.

Kérdés: Több hadikölcsönkötvényem van. Annakidején minden megtakarított pénzemet hadikölcsönbe fektettem. Most azt szeretném, ha legalább az adóba számítsák be a kötvényért befizetett békebeli koronákat. Hét gyermekem van és igen rászorulnék a kötvényeknek valamiféleképpen való értékesítésére. Hová forduljak a hadikölcsön értékesítése végett? (V. J., Harsány.) — **Felelet:** Sajnos, a törvény értelmében csak az 5000 koronán felüli hadikölcsönkötvények tulajdonosait részesítik egyelőre segélyezésben. Ha már eddig várt, várjon továbbra is türelemmel, lehetséges, hogy egy-két év múltán a kisemberek kötvényeit is valorizálni fogja a törvényhozás. Megérthetik szomorú helyzetét, de sajnos, most a kötvényeket adóiban nem számítják be és az elzártan való kérvényezés hiábavaló.

Kérdés: 1. Van-e lapjuk a traktorkezelőknek? 2. Hol a kiadó hivatala az Autó- és Motorújságnak? (B. A., Nagybányhegyes.) — **Felelet:** 1. Jelenleg nincsen. 2. VII. kerület, Dohány-utca 92. szám. Előfizetési ára negyedevre négy pengő.

Kérdés: Jutalomba részesítik-e idén az Anyák napján azokat a sokgyermekes családnyakat is, akik tavaly már jutalmat kaptak? (P. Gy., Somogyzentimre.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint minden évben újakat jutalmaznak meg. Ha jutalmazottak időközben gyermeke született, úgy ismét részesülhet jutalomban. Jutalmazás végett a Stefánia Országos Anya- és Csecsemővédőegyesülethez, (Vas-utca 10. szám alá) kell fordulni.

Kérdés: 1. Tizenhat éves földmives ifjú vagyok, hat elemi iskolát végeztem, nyugdíjas állami állásba szeretnék kerülni, hová forduljak? 2. Milyen iparos pályára érdemes menni? (P. L., Hü előfizető.) — **Felelet:** 1. Hat elemivel a mai időben nyugdíjas állami állást elnyerni ugyszólván lehetetlen, most az altisztektől is, a legtöbb helyen, négy középiskola elvégzését kívánják. Lehetne vasuti munkás, vagy pályafőr, vagy más hasonló rangú állami alkalmazott, de minden megfellestedt helyre annyian pályáznak, hogy lehetetlenek tartjuk az ilyen módon való elhelyezkedést. 2. Véleményünk szerint nagy jövője van az autó- és elektromos iparnak. Ha tehát gazdaságban semmiféleképpen sem tud elhelyezkedni, úgy álljon be valahová autószerelő, vagy elektromos szerelőinasnak.

Kérdés: 1. Milyen ragasztóval kell a csónakhasadékokat be ragasztani? 2. Lehet-e olyan könyvet kapni, amelyek alapján egy nagyobb fajta moziépítést lehet szerkeszteni? 3. Lehet-e az ivámpát bekapcsolni a 110 voltos váltóáramkörbe? (G. G., Debrecen.) — **Felelet:** 1. A hasadékokat belülről szurokba mártott kőccsal szokás betömni, kívülről pedig folyékony parafint, viaszok, vagy durvább csónaknál kátrányt szoktak önteni a hasadékb. Finomabb munkájú csónakoknál a tömítőanyag fölé valamilyen fajta tartós lakkot tesznek. 2. Házilag nem igen lehet készíteni és ilyen könyv magyar nyelven nem is jelent meg. 3. Lehet. Vigyázzon azonban arra, hogy a hirtelen bekapcsolt áram ki ne vágja a lakás összes biztosítékait.

Kérdés: Hat elemi iskolát végeztem, vasutas, vagy postás akarok lenni, hová forduljak? (P. F., Mátraszőlős.) — **Felelet:** Olvassa el P. L. hü előfizető címen küldött üzenetünket. Egyébként azt ajánljuk, hogy a felvételt végett próbálkozzon meg bármelyik vasuti üzletvezetősnél. Ilyen van Budapesten, Debrecenben, Szombathelyen, Szegeden és Pécsen. A postához való felvétele végett pedig forduljon a magy. kir. postavezérgazgatósághoz, Budapest, I., Krisztina-körút 12.

Kérdés: Hogyan lehet a pálmának kifőzött epercefrét tárolni? A cefré takarmányozásra használjuk. (K. J., Püls.) — **Felelet:** A cefre tárolása legjobban úgy sikerül, ha azt besavanyítja. Igaz, hogy a besavanyított mindig érik veszteségek a takarmányt, de mégis inkább érje veszteség így a takarmányt, mintsem megromoljék s használhatatlanná váljon. A savanyításon kívül szellős pajtában, vagy hűvös, száraz helyen is el lehet tartani. Ilyenformán azonban mindig ki van téve annak, hogy esetleg káros erjedésben megy keresztül, míg a besavanyítással csakis olyan savanyodást idézzünk elő, amely a takarmány élvezhetőségét nem gátolja, sőt azt kedvezően befolyásolja.

Kérdés: Mikor jó szénának lekaszálni a szudáni füvet? (B. G., Medgyesyegyháza.) — **Felelet:** A szudáni füvet legjobban akkor kaszálni, amikor a bugája már megjelent, ekkor adja a legjobban minőséget; ha azonban nagyobb tömeget akar nyerni, akkor vágja, amikor a magvak teljes érésben vannak.

33 év óta a világot uraló eredeti angol
**THE CHAMPION ROYAL
 STAR KERÉKPÁROKAT**
 havi 10 és 20 P. részlete. Kerékpár-alkatrészeket: lánc, pedál, nyergeket stb. nagyban gyári árban. Külső kerékpárnyakkereskedők. Budapest, VIII., József-körút 41. Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alaptúra 1860

gummik 6.50 P-től, belsők 8.10 pengőtől. LÁNG JAKAB és FIA kerékpárnyakkereskedők. Budapest, VIII., József-körút 41. Árjegyzék 1000 képpel ingyen. Alaptúra 1860

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

A . i . o . g . z . k . ó . e . v . e . a . r . t . á . f . r . d . l .
(Beküldte: Szabó György Püspökszenterzsébetről.)

2. Szórejtvény.

eső után van himsertés baromfi (-k)
(á = a)

(Beküldte: Horváth György Nagybátonyból.)

3. Szórejtvény.

uralkodó karika nem én

(Beküldte: Peskonics Teruska Usánadapácáról.)

4. Pontrejtvény.

. ü . s . t . . ö . v . y . k . . n . e . . o . v . . á . n . .
(Beküldte: Sedon Pirooska Jászdózsáról.)

5. Szórejtvény.

U lobogó
(z=1)

(Beküldte: Kovács József és Szabó Albert Derecskéről.)

6. Szórejtvény.

hétfő T 3 pengő

(Beküldte: Kiss S. János Tóceről.)

7. Szórejtvény.

vallás bizodalom S × & &
(e=e)

(Beküldte: Varga Bözsike Felsőkelecsényből.)

8. Pontrejtvény.

A . a . a . a . a . á . . . a . . . a . . .
(Beküldte: Kovács Máté Kaposuláról.)

9. Szórejtvény.

Asztal repül I Fertő

(Beküldte: ifj. Prókay Gyula Sajóbáonyból.)

10. Szórejtvény.

Csermely T T &

(Beküldte: Kanyi Dániel Hermanszgeből.)

11. Szórejtvény.

nem kicsi Az mindenható 6 fán terem

(Beküldte: Kovács János Kaposuláról.)

12. Szórejtvény.

Határon, határon, határon MEGY

(Beküldte: Szinegh Béla Királytelekről.)

13. Szórejtvény.

Nem kevés, testrészt, nem későn, amin már nincs munka.

E szavak, illetőleg kifejezések más szavakkal helyettesítve egy ismert közmondást adnak.

(Beküldte: Molnár Lajos Jákóról.)

14. Szórejtvény.

bakter M évszak (-t) N I
(ő=e) (e=ő)

(Beküldte: id. Gulyás József Borsosgyőrből.)

15. Névrejtvény.

Fejérvár, Cegléd, Dombóvár, Rákos, Küküllő, Nagyvárad, Árok-szállás, Eger, Ebes, Endrőd.

A nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy nagy magyar nevet kapjuk.

(Beküldte: Turopoli Arisztid Kalocsáról.)

16. Szórejtvény.

Sörit főznek belőle D
(a=á)

(Beküldte Gerits János Liszórol.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 35-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nimes módunkban közölni.

A 29-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Tojás**. 2. Szórejtvény: **Szabadság**. 3. Szórejtvény: **Huszadik század**. 4. Szórejtvény: **Pártonkivüli**. 5. Pontrejtvény: **Világháború**. 6. Szórejtvény: **Rádió**. 7. Szórejtvény: **Hiszek egy Istenben**. 8. Szórejtvény: **Egyesülésben rejlik az erő**. 9. Pontrejtvény: **Kinizsi Pál**. 10. Szórejtvény: **Parókia**. 11. Betűrejtvény: **Pécsi székesegyház**. 12. Pontrejtvény: **Holdvilágos, csillagos az éjszaka**. 13. Szórejtvény: **Szanatórium**. 14. Szórejtvény: **Gombóc**. 15. Szórejtvény: **Lószerszámok**.

Helyesen megfejtették: Rádló István, ifj. Kovács István, Kovács Szabó Lacika, G. Pöbösky Vendel, László János, Kurucz István, Barta Sándor, ifj. Nyerges Mihály, Szinegh Erzsébet, Szabó György, Horváth György, Skinta Ferenc, Pleskovic testvérek, D. Tóth János, Csizmadia Dániel, ifj. Gusztics János, Gachal Annuska, Hász Antalné, Gulyás László, ifj. Kern János, ifj. Nagy István, Varga Lajos, ifj. Prókay Gyula, Szi Jenő, Dombi József, Kovács Gerő, Kóré Jenő, Mohos Lujza, Kiss S. János, Szücs János, N. Ferenczy Rózsika és Aranka, Kovács János, Horváth Boriska, Studinger Erzsike, Kozarecky Gyula.

Jutalomkönyvet nyertek: **Hász Antalné (Magyarbánhegyes)**, **Dombi József (Mindszent)**, **ifj. Prókay Gyula (Sajóbáony)**, **Kovács Gerő (Esztár)**, **N. Ferenczy Rózsika és Aranka (Kisberzsény)**.

A 30-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és jutalomnyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

BÁRMIVEL PERMETEZÜNK SULFAROLT MINDIG KEVERJÜNK A PERMETLEBE

Sulfarol

KOLLOID KÉN-PERMET SZŐLŐBEN ÉS GYÜMÖLCSÖSBEN A BŐ SZÜRET BIZTOSITEKÁ + CHININ-ÚJPEST.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(2. közlemény.)

Mérgében a ringlispiles ember is megcsavarta a verkljét. A rozsdás, ócska verkli nyikorgott és kinjában gyorspolka ütemben ordította a nótát:

*Kis csónakom a Dunán lengedez,
Szívemben a szerelem ébredez. . .*

A kétféle nóta összekeveredett s mivel a verkli sem tágitott, meg a trombita sem, a gyerekek meg aszerint, hogy a Krámpukki pártján voltak-e, vagy a ringlispiles emberén, hol a budafoki nótát énekelték, hol a Duna-valcert. Utóbb az emberek már a saját szavukat sem hallották. A trombitás meg — hallva a ringlispile verkljét, — ugy belekeveredett a dallamba, hogy utóbb már nem is tudta, hogy mit fuj, csak fujt, hogy a verklit tulzajogja. A harmónikás pedig taktust veszítve, össze-vissza huzogatta a hangszerét. Csak a nagydobos nem veszítette el a lélekjelenlétét. Olyan ágyuzást vitt véghez a dobján, hogy az pergőtűznek is beillt volna.

A lacikonyha előtt a láрма hirtelen megszűnt.

Krámpukki hirtelen letette a hokedlit s a nagydobos vállára támaszkodva, fellépett rá, aztán a karjait a mellén keresztbefonva, semmibe vesző tekintettel elnézett a tömeg feje fölött.

Mindenki érezte, hogy itt most valaminek történni kell.

Várták, hogy mi lesz.

A trombitás Krámpukki elé állt, megköszörülte a tor-kát, aztán széles mozdulatot tett és harsány, éles hangon beszélni kezdett:

— Nagyérdemű közönség! Tisztelt polgártársak!

S a bevezető után belekezdett szónoklatába.

— Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy világhírű társulatunk ma este tisztelettel meghívja önöket a marhavásártérre, ahol különböző átrákiókkal és nagyszerű produkciókkal váltakozó cirkuszi előadást tartunk. Produkáltuk magunkat Albániában, Lengyelországban, Kokinkinában és Indiában. Járunk gyalog, lóháton és vizen.

Nagyot nyelt és reketten folytatta:

— A ma esti előadáson bemutatjuk önöknek az újabb-kor legnagyobb csodáját és bűbájosságát.

És sorra szedte, hogy tulajdonképpen mi is az újabb-kor legnagyobb csodája és bűbájossága:

— Lesz, — mondván, — égháboru égrengéssel és villámlással. Azonkívül jégeső hamuesővel és lávafolyással.

Még ennél is tovább ment:

— Meg lehet látni, — beszélt tovább, — a Kék vizek

táját, a Kása hegyet, a kakaslábon és a kacsalábon forgó királyi tündénpalotát, azonkívül műsorra kerül a százgal-léru Garabonciás diák, amint a tóból a sárkányt kicsalja, meglövegolja és felszáll vele a felhők közé. Meg lehet látni a csillagokat, a Tejutat, a holdat s hogy miből keletkezik az üstökös csillag. Mindezekben még bemutatásra kerül a szegedi veszedelmes árviz, Pompei pusztulása, a purgatórium és a pokol s hogy mi történt Lengyelországban.

Rövid szünetet tartott, aztán még jobban megembérelte magát:

— De ez még mind semmi! — mondta vörösre vált arccal és kidagadt nyakerekekkel és magasra emelte a fejét. — Ma, tisztelt hölgyeim és uraim, olyanba lesz része a helybeli és a nagyérdemű vidéki közönségnek, amit nem felejtene el soha, sőt mi több, még a dédunokáiknak is borzadva és csak suttozva mernek elmesélni.

A tömegre nézett és kezével széles mozdulatot tett: — Mi ez a rendkívüli esemény, tisztelt, nagyérdemű hölgyeim és uraim?

Mindjárt a feleletet is megadta:

— Az, hogy a mai egyetlen előadásunkra a távol Indiából sikerült nagy áldozatok árán megnyernünk Krámpukkit, a bűvészek királyát.

Az indus lepedőben álló, szakállas alakra mutatott s a közönség felé fordulva, mély meghajlással bemutatta a nagy embert:

— Ime, — mondta, — van szerencsém önöknek bemutatni Krámpukki mestert, a modern pszichopatalitikus és paralitifikus bűvészi művészet legesodálatosabb egyéniségét.

Öblös, elremitő hangon folytatta:

— Szörnyűséges, amit ez tud!

Még csodálkozóbbrá eresztette a hangját:

— Embert eszik elevenen!

Hogy a gyerekek között a hatás még nagyobb legyen, Krámpukki mester kitáltotta a száját, hogy gipsszel meghosszabbított, hegyes, emberhustépő fogait mindenki megláthassa.

A gyerekek riadtan menekültek a közeléből.

A trombitás tovább folytatta:

— Előadásunk kezdődik hét órakor. Belépti díj embereknek, akikhez az asszonyok is tartoznak, csekély negyven fillér; gyerekeknek és lányoknak a fele. Ez a díj oly csekély ahhoz képest, amit látnak érte, hogy ma este . . .

Jól megnyomta a szót, hogy a hatás el ne maradjon!

. . . minden embernek és asszonynak a marhavásártéren a helye!

A nagydobos rávágott a dobra. Ezzel jelezte, hogy a beszéd bevégeztetett. Azzal Krámpukki leszállt a hokedliről, felvette azt s az érdemes társaság az előbbeni lár-más muzsikálás mellett visszavonult a cirkuszba.

A gyerekek ugráltak, füttyültek, kiabáltak:

— Krámpukki! Krámpukki!

S a menetből nem maradtak volna el a világerért sem.

Nagyon tetszett nekik a dolog.

A harangozó a menet után nézett s mikor már a láрма megszűnt, a bíró ur felé fordult és megkérdezte tőle:

— Mit szól ehhez, bíró uram?

A bíró erősen szivta a pipáját s a fogai körül mor-molta, mint az olyan ember, akinek nem tetszik valami:

— Bolondság! Gyerekeknek való!

(Folytatjuk.)

Kérjen képes árjegyzéket!

Ha nagyobb és biztosabb termést akar, rendeljen eredeti

hatvani nemesített buza- és rozsvetőmagot
a **Hatvani Növény-nemesítő rt.-nál, Hatvan**

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus 11-én, vasárnap.

Ló- és kirakodóvásár: Debrecen. — Kirakodóvásár: Gyoma.

Augusztus 12-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Cece, Esztergom, Izsák, Kaposmérő (sertésvásár bizonytalan), Kerta (sertésvásár bizonytalan), Komárom, Magyarkeszi (sertésvásár bizonytalan), Mándok, Mágozs (sertésvásár bizonytalan), Nova, Pécsvárad, Purnok, Sárosd, Siklós, Vasvár (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Balassagyarmat, Kalocsa, Solt, Vál. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Debrecen. — Kirakodóvásár: Rajka.

Augusztus 13-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gönc, Mihályi, Nagyecsed, Regöny (sertésvásár bizonytalan), Sátoraljaújhely. — Állatvásár: Bajna (sertésvásár bizonytalan). — Kirakodóvásár: Solt, Vál, Kalocsa.

Augusztus 14-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Bőlapátfalva, Bogdása, Csapod, Nagyköny (sertésvásár bizonytalan), Szabadszentkirály. — Ló- és kirakodóvásár: Balmazújváros. — Kirakodóvásár: Bajna.

Augusztus 15-én, csütörtökön.

Nagyboldogasszony nap, nincsen vásár.

Augusztus 16-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Keresztesiget, Nagyatád (sertésvásár bizonytalan), Szerencs, Vásárosmiske. — Ló- és kirakodóvásár: Csenger. — Marha- és kirakodóvásár: Nagyrákos. — Állatvásár: Veszprém.

Augusztus 17-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Endrőd, Kisláng, Kővágóórs, Nagybjom. — Állatvásár: Makó, Szegvár.

TRÉFÁK

A felvidéken.

A felvidéken a vasuton beszélgetnek a magyarok. Többek között az egyes nemzetek írás- és kiejtés módjáról. Furcsa nép ez a francia — ugymond az egyik — még egyszer annyit betűt ír mint amennyit kiejt. Azt írja: Bordeaux és így ejti ki: Bordó. — Az angol sem marad mögötte, — szól a második. — Azt írja Rothermere s így olvassák: Rádómír. — Megszólal egy harmadik, aki eddig némán hallgatta a beszélgetést. — Ez mind semmi — mondja. — A csehek úgy írják: Spisska Nova Ves s mégis úgy mondják, hogy Igló.

(Beküldte Benke Tamás Csanádpalotáról.)

Tévedés.

— Liza, észrevettem, hogy maga minden reggel csokoládzik a tejeseemberrel. Ezt nem tűrhetem. Holnaptól kezdve én fogom a tejet átvenni!

— Hiába lesz, nagyságos asszony, magát ugyse fogja megcsokolni!

Azok a régi jó idők.

K... faluban két szomszéd nem tud megegyezni a közös határon. Az egyik elhívja az előljárást igazságot tenni. Az előljárást el is megy és az egyik öregebb azt javasolta a félnek az arany ábcé szavai szerint: „Kész légy jussodból engedni, mintsem mással perlekedni.” Ebbe a fél belenyugodott és ezután elmegy a község házához megkérdezni, mivel tartozik a kiszállásért? Egy forinttal — feleli az idősebb előljáró. — Erre a fél kivieszi az egyforintot a zsebéből és melótt odaadná, ő is az arany ábcé szavával ezt mondja: „En azt tanultam az iskolában: másnak tett szolgálatodért ne kérj tőle mindenkor bért, — ezzel az egy forintot visszatette a zsebébe.

(Beküldte ifj. Tözsér István Kondórol.)

Ki az okosabb?

Az élcés diák egyszer két barátjának a mulatságára, így tréfáit meg egy szekeres kumbácsit:

— Bátyja! Iszen kendnek mind a két ökre szélről van.

— Hm, mert csak kettő van, de ha az egyik mellé áll, egyikök bizonyosan középen lesz.

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszaderzséről.)

Kutya jár a kertben.

Jancsi: Gyorsan apukám, csak gyorsan! Lám, gyakran szírod a mamát, hogy kutya jár a kertben. Pedig most is a szomszéd bácsi bujkál ott.

(Beküldte Kamu Péter Szoporcáról.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cs. F.-né, Ivánca. Pontrejtvénye jó, közölni fogjuk. — J. J., Hárampa. Rejtvényei között több jót találtunk, válogatunk belőlük. — H. Gy., Pázmándfalu. Tréfáiból és rejtvényeiből közölni fogunk. — P. T., Csanádapáca. Több közölhető van közöttük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 5-én.)

Gabonatözsde.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavidéki (uj) 77 kg-os 24.40—24.60, 78 kg-os 24.60—24.80, 79 kg-os 24.90—25.10, 80-as 25.00—25.10, felsőtiszal (uj) 77 kg-os 24.00—24.20, 78 kg-os 24.10—24.30, 79 kg-os 24.30—24.50, 80 kg-os 24.50—24.70, fejmegyei, hácskai, dunántúli és pestmegyei (uj) 77 kg-os 23.80—24.00, 78 kg-os 24.00—24.20, 79 kg-os 24.20—24.40 pengő métermázsánként. — Rozs pestvidéki uj 18.70—18.80, más 18.70—18.80. — Árpa elsőrendű 19.50—20.00, közép 18.50—19.00, uj 18.25—18.75. — Kéles 20.00—21.00. — Zab elsőrendű 18.50—19.00, közép 18.00—18.25, uj 17.50—17.75. — Tengeri 23.50—24.00. — Repce 45.00—46.00. — Korpa 13.50—13.75.

Határidőpiac.

A Határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak novemberben kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árat.

Buza októberre 25.17—25.18, jövő évi márciusra 27.40—27.41.

Rozs októberre 20.16—20.18, jövő évi márciusra 22.24—22.26.

Tengeri jövő évi májusra 20.43—20.45 pengő métermázsánként.

Az új buza és új rozs ára.

A gabonatözsde határidőpiaca az új búzát és rozst októberi buza és rozs nével jelzi. 1929. évi augusztus hó 5-én az új búzáért 25.17—25.18 pengőt, új rozsert 20.16—20.18 pengőt jegyeztek métermázsánként.

ARZOLA „45”
OLCȘOBB
MINT MINDEN MĂȘ
ARZÉN PERMETEZŐSZER.

45% ARZÉN HATÁRNYAG

45% ARZÉN HATÁRNYAG

SZŐLŐBEN: MEGŐLI A MOLYT
GYÜMÖLCSŐBEN: MEGŐLI MINDEN RÁGÓ FÉRGET
LŐHERÉBEN: LUCERNABAN:
ÁPION BOGÁR, BŐDE STB. ELLEN
NAGY TERMÉS FOKOZÁS
CHINOIN UJPEST

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tézta-liszt 40—44, nullás 40—44, kettes főzöliszt 30—40, négyes kenyér-liszt 36—40, hatos 34—36 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak: Árak nyersárufért 100 kilogrammonként Budapesten, minőség szerint: Bab ó áru 65—70, bab, fehér új áru 40—43, borsó, Express 28—29, ősz 42—48, Viktória 35—40, bükköny, szósós 42—48, biborher 75—90, csillagfűrt 10—22, Korlander 30—35, lenmag 60—70, mák 90—100, muharmag 60—70, pohánka 28—30 pengő méterárúként.

Abaktakarmányiac. Árpakorpa 16, buzakonkoly 14.50, buza-korpa 14.25—14.50, buzatakmányiliszt 16.50, konkolydara 16, len-magpogácsa 26, napraforgópogácsa 23, repecpogácsa 20, répaszelet, szárított 12.75, rozskorpa 14.50, rozskorpa 14.25—14.50, rozstakar-mányiliszt 16.50, szójababpogácsaliszt (kis tételben) 33, tokmagpogácsa 26 pengő méterárúként.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű, új 8.50—9.50, réti széna másodrendű, új 7—8.25, réti széna harmadrendű, csomagolású 5.50—6.65, muharszéna 9—12, lucernaszéna 10—13, lucerna és muhar keverve 10.50, zabosbükkönszéna 10—12, alomszalma, elsőrendű 4.80—5.20, másodrendű 4.40 pengő méterárúként.

Szürőmarhavasár. Élő borjú, belföldi szopós elsőrendű 144—150, kivételesen 160—164, másodrendű 120—142 fillér kilogrammonként élősuliban.

Vágómarhavasár. Legjobb minőségű ökrök 108—124, kivételesen 130, közepes 84—106, gyengébb 56—82, legjobb minőségű bika 110—120, közepes 98—108, gyengébb 88—96, legjobb minőségű tehén 100—112, kivételesen 115, közepes 72—98, gyengébb 52—70, bivaly 51—82, növedékmárha 80—106, kicsontoztatva marha 40—52 fillér kilogrammonként élősuliban.

Tenyészmarhák és jürmos ökrök. Elsőrendű belföldi jürmos ökrök (tarka) 100—104, elsőrendű belföldi jürmos ökrök (fehér) 98—102, fiatal friss, fejtes tehén 140—150, mástél-két éves üszök 98—102, mástél-két éves tinók 98—102 fillér kilogrammonként élősuliban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: csikó 30—100, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 320—750, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 235—450, alárendelt minőségű lovak 60—250, vágólovak 40—185 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 152—164, közepes 164—176, nehéz 178—183 fillér kilogrammonként.

Gyapjupiac. Középmínőségű fésűs vagy szövetygapjú 1.60—2, jó minőségű szövetygapjú 2—2.20, finom szövetygapjú 2.20—2.40 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar (25—34½ kg-os) 0.95—1.05, (35—49½ kg-os) 0.85—0.95, (50 kg-on felül) 0.75—0.85, marhabőr, tarka (25—34½ kg-os) 1.05—1.15, (35—49½ kg-os) 0.95—1.05, (50 kg-on felül) 0.85—0.95, borjubőr (hosszu lábbal) 2.10—2.20, báránybőr (fehér merinó) 2.50—3 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 440—700, rostélyos vastagbátzin, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 240—340, fartó, hátzin, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—180 fillér kilogrammonként. — **Borjúhus.** Felszeletelt comb 340—440, sütnivaló 220—400, pörköltnek való 160—260 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárdnyhus.** Juhcomb 180—260, gerinclopa 120—200, pörköltnek való 120—180 fillér kilogrammonként. — **Sertésus.** Friss karaj 320—440, friss comb, tarja, lapocka 280—320, friss oldalas 220—280, kocsonyának való 60—140, vese velővel 200—280, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—440, olvasztani való szalonna 220—240, sózott kenyérszalonna 240—280, füstölt 240—280, hárj 252—270, zsíros tepertő 200—280, helybeli sertésszár 240—250 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 140—350, kappan, ruca 300—900, lud 500—1600 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 240—320, csirke 320—500, hizott ruca 250—320, lud, hizott 260—320, pulyka hizott 240—260, ludmáj 400—100, ludzsír és hárj 350—450, ludaprólek 160—240 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 13—14, főzőtojás 10—12 fillér darabonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 500—600, csuka 240—360, kárász 130—240, compó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként. — **Rák.** Folyami rák 10—60 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefőlt-zött 16—20, yoghurt 100—170, tejszín 340—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj tömbben 560—600, 10 dkg.-os csomagolásban 640—720, főzővaj 440—450, szedett vidéki vaj 440—520, juhvaj 460—500, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 70—100, juhturó 300—360, kevert turó 240—280, juhsajt 280—320, hazai ementáli sajt 700—720, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz fűzélék és száraz tézta. A nyílt piacokon: Leucsa 50—120, hántolt egész borsó 90—120, feles 80—120, fehér aprószemű bab 90—110, nagyszemű 100—120, színes 90—120, finom árpakása 80—120, durva 80—80, tojástarhonya 120—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével csomója 2—20, petrezselyem zöldjével csomója 3—20, zeller újdonság zöldjével darabja 2—6, kalarabé zöldjével darabja 1—4, vöröshagyma zöldjével csomója 2—8, karfiol 30—110, új zöldfokhagyma csomója 3—6, kilogrammja 40—70, cékla 20—30, hazai fejéskáposzta, nyári, újdonság 15—24, kelkáposzta 12—26, vöröskáposzta 36—50, közönséges burgonya 12—18, tömör csiperkegomba 180—360, ehető tinóru gomba 260—300, éti várgánya gomba 200—320, hónapos retek csomója 5—16, savanyítani való ugorka 16—30, salátának való 6—20, ecetes ugorka 340—200, kovászos 40—60, apró hegyes zöldpaprika darabja 1—4, tölteni való 3—8, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—160, főzötök 3—8, gyalult tök 16—20, paradicsom, újdonság 36—56, föld tengeri cső darabonként 4—10, sókta 20—30, tisztított paraj 20—40, főzött paradicsom literje 80—120 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Közönséges alma 20—90, közönséges körte 36—140, hazai aszalt szilva 80—120, szilvaiz 140—160, gyümölcsíz 160—320, befőzni való ringló 40—100, meggy, aprószemű 60—100, kajszinbarack 50—160, őszibarack, újdonság, hazai 100—240, málna 120—180, ribizli 100—140, pészmetéke 70—140, sárgadinnye, újdonság 40—80, keményhaju dió 100—160, dióhéj 400—600, héjazott mogyoró 360—440, héjazott mandula 360—440 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemepaprika 700—800, félédes, gulyás 580—680, rózsapaprika 460—600, erős 300—400, kereskedelmi 200—280, kék mák 150—180, közönséges 120—140, pergetett méz 240—280, házi szinzappan 144—160, közönséges háziszappan 90—136 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: Csöves paprika füzérenként 8—10, édesnemes paprika kg-ként 5.30—5.70, félédes paprika kg-ként 4—4.80, rózsapaprika kg-ként 3—3.40, másodrendű paprika kg-ként 1.10—1.50, harmadrendű paprika kg-ként 0.40—0.60 P. — **Kalocsán:** Édesnemes paprika kg-ként 5.30—5.50, rózsapaprika kg-ként 4.20—4.40, másodrendű paprika kg-ként 1.20—1.60, harmadrendű paprika kg-ként 0.50—1.20 pengő.

Idegen pénznemek vétele és eladási ára 1929. augusztus hó 5-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többé kerül egy darab:* angol font 27.76 (27.91), dollár 5.70 (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.10½ pengő). — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* cseh korona 16.88 (16.98), szerb dinár 9.98 (10.06), francia frank 22.40 (22.70), lengyel zloty 64 (64.30), román lei 3.37 (3.41), olasz lira 29.90 (30.20), osztrák schilling 80.55 (80.92) fillér.

Arany és ezüst pénzek. Huszkoronás arany 23 pengő, ezüst egykoronás 30 (32) fillér, zedst négy forintos 96 (98) fillér, ezüst öt koronás 170 (175) fillér darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkány-, egéirtő „Ratinol“

sváb, ruszní-, csó-tány-hangya stb. irtószerek, biztos hatású irtószér, gyökereken irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napl árban utánvétellel szállítja.

RATINOL LABORATORIUM,
Budapest, VII., Marányi-utca 36. szám.

ZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. (Rókussal szemben).
Rendelés egész nap.

vér- és nemibetegük részére. Ezüstsavarsanoltás.

Ekéek, ekealkatrészek,

boronák, kapálóékek, fűkassalók

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecskavágók, repávógék, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági gépezetármányál szerezhetők be legjutányosabban.

Szerezte-le már egy új előfizetőt a „Vasárnap“-nak?

Gyűjtünk új hiveket és előfizetőket a „Vasárnap“ részére.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a „HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be

Tartalékpenzket legelőnyösebben mint árueleget v. folyószámla-betéteket a **HANGYA** központnál gyűmölcsözölthetők!